ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/365 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2016

σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.36387 (2013/C) (πρώην 2013/NN) (πρώην 2013/CP) που χορήγησε η Ισπανία στη Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, στην Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva και στην Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4060]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ενίσχυση SA.36387 (2013/C) (πρώην 2013/NN) (πρώην 2013/CP) ([1]),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Επιτροπή ενημερώθηκε από δημοσιεύματα του Τύπου και από πληροφορίες που της υπέβαλαν πολίτες την περίοδο 2012-2013 σχετικά με εικαζόμενες κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων δανείου οι οποίες χορηγήθηκαν από την κυβέρνηση της Αυτόνομης Περιφέρειας της Βαλένθια («Generalitat Valenciana») υπέρ τριών ποδοσφαιρικών συλλόγων της Βαλένθια: της *Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* («Valencia CF»), της *Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* («Hercules CF») και της *Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* («Elche CF»). Σύμφωνα με τα εικαζόμενα, η εγγύηση υπέρ της Valencia CF αυξήθηκε στη συνέχεια τουλάχιστον δύο φορές, προκειμένου να καλύψει οφειλόμενα κεφάλαια, τόκους και δαπάνες. Η Ισπανία κλήθηκε να υποβάλει παρατηρήσεις επί των εν λόγω εικασιών στις 8 Απριλίου 2013. Η Ισπανία υπέβαλε πληροφορίες στην Επιτροπή στις 27 Μαΐου και στις 3 Ιουνίου 2013.

(2) Με επιστολή της 18ής Νοεμβρίου 2013, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ισπανία ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση («η απόφαση κίνησης της διαδικασίας»). Η Ισπανία υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας με επιστολή της 10ης Φεβρουαρίου 2014.

(3) Η Επιτροπή ζήτησε από την Ισπανία να παράσχει πληροφορίες με επιστολή της 1ης Αυγούστου 2014, στην οποία η Ισπανία απάντησε στις 30 Σεπτεμβρίου και στις 13 Οκτωβρίου 2014. Η Επιτροπή ζήτησε από την Ισπανία να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες με επιστολή της 23ης Ιανουαρίου 2015, στην οποία η Ισπανία απάντησε στις 27 Απριλίου 2015.

(4) Το *Instituto Valenciano de Finanzas* («IVF»), ο χρηματοπιστωτικός φορέας της Generalitat Valenciana, υπέβαλε παρατηρήσεις στις 3 Νοεμβρίου και στις 15 Δεκεμβρίου 2014, καθώς και στις 20 Φεβρουαρίου, στις 25 Φεβρουαρίου, στις 31 Μαρτίου και στις 18 Μαΐου 2015. Το IVF υπέβαλε περαιτέρω πληροφορίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 3, 5, 13, 19, 20, 26 και 30 Νοεμβρίου 2015, στις 1, 11, 14, 15, 16, 17 και 18 Δεκεμβρίου 2015, και στις 4 και 13 Μαΐου 2016.

([1]) ΕΕ C 69 της 7.3.2014, σ. 99.

(5) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([2]) στις 7 Μαρτίου 2014. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα μέτρα. Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τρία ενδιαφερόμενα μέρη: την *Liga Nacional de Fútbol Profesional* (Εθνική Ένωση Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου) στις 7 Απριλίου 2014· τη Valencia CF στις 7 Απριλίου, στις 16 Ιουνίου, στις 30 Οκτωβρίου και στις 15 Δεκεμβρίου 2014, καθώς και στις 12 Μαΐου 2015· και το ίδρυμα *Fundación Valencia Club de Fútbol* («Fundacion Valencia») στις 19 Μαΐου 2015. Τις διαβίβασε στην Ισπανία, στην οποία δόθηκε η δυνατότητα να απαντήσει· η Ισπανία υπέβαλε παρατηρήσεις με επιστολές της 30ής Σεπτεμβρίου και της 13ης Οκτωβρίου 2014 και της 3ης Ιουλίου 2015. Η Valencia CF υπέβαλε περαιτέρω διευκρινίσεις στις 14 Δεκεμβρίου 2015 και στις 26 Ιανουαρίου 2016. Στις 29 Ιανουαρίου 2015 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στις Βρυξέλλες με τη συμμετοχή των υπηρεσιών της Επιτροπής, των ισπανικών αρχών, των εκπροσώπων του IVF και των εκπροσώπων της Valencia CF.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

2.1. **Μέτρο 1: η κρατική εγγύηση του 2009 υπέρ της Valencia CF**

(6) Στις 5 Νοεμβρίου 2009, το IVF παρείχε εγγύηση για τραπεζικό δάνειο ύψους 75 εκατ. ευρώ το οποίο χορηγήθηκε από τη Bancaja (νυν Bankia) στο Fundacion Valencia. Το IVF είναι δημόσιος χρηματοπιστωτικός φορέας υπό τον έλεγχο της Generalitat Valenciana, εκπρόσωποι της οποίας συμμετέχουν επίσης στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Επενδύσεων του IVF.

(7) Ο ρητά εκπεφρασμένος σκοπός του δανείου, όπως δηλωνόταν στην απόφαση παροχής της εγγύησης από το IVF στο Fundacion Valencia, ήταν η χρηματοδότηση της απόκτησης μετοχών της Valencia CF από το Fundacion Valencia, στο πλαίσιο της απόφασης της Valencia CF να προχωρήσει σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 92,4 εκατ. ευρώ μέσω της έκδοσης 1 922 250 νέων μετοχών (ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των μετοχών σε 2 114 475). Ως τιμή αγοράς των νέων μετοχών κατά την προεγγραφή ορίστηκε η ονομαστική τιμή των υφιστάμενων μετοχών, που ανερχόταν σε 48,08 ευρώ ανά μετοχή. Μέσω του δανείου, το Fundacion Valencia έγινε κάτοχος ποσοστού 70,6 % επί του συνολικού αριθμού μετοχών της Valencia CF, καταβάλλοντας το προαναφερόμενο τίμημα των 48,08 ευρώ ανά μετοχή. Οι άλλες συμμετοχές στη συγκεκριμένη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανήλθαν στο ποσό των 18,8 εκατ. ευρώ. Ακολούθως, από τις εν λόγω μετοχές, 52 212 μετοχές πωλήθηκαν στην τιμή των 56,50 ευρώ ανά μετοχή κατά το οικονομικό έτος 2010-2011, 878 μετοχές πωλήθηκαν στην τιμή των 57,00 ευρώ ανά μετοχή κατά το οικονομικό έτος 2011-2012, και 1 481 368 μετοχές πωλήθηκαν στην τιμή των 67,50 ευρώ ανά μετοχή κατά το οικονομικό έτος 2013-2014.

(8) Η εγγύηση του IVF κάλυπτε το 100 % του αρχικού κεφαλαίου, των τόκων και των εξόδων εγγυοδοσίας. Η ετήσια προμήθεια της εγγύησης για το IVF ήταν 0,5 %, ενώ προβλεπόταν εφάπαξ προμήθεια δέσμευσης κεφαλαίου της τάξης του 1 % ([3]), αμφότερες καταβαλλόμενες από το Fundacion Valencia. Ως αντεγγύηση, το IVF έλαβε εμπράγματη ασφάλεια δεύτερης τάξης μετά τη Bankia επί των μετοχών της Valencia CF ιδιοκτησίας του Fundacion Valencia. Η διάρκεια του υποκείμενου δανείου ήταν 6 έτη, στο πλαίσιο των οποίων προβλεπόταν περίοδος χάριτος (για την αποπληρωμή του κεφαλαίου του δανείου) 4 ετών. Το επιτόκιο του υποκείμενου δανείου ήταν: α) 6 % έως τις 26 Αυγούστου 2010 (πρώτο έτος του δανείου)· και β) από τις 26 Αυγούστου 2010 και μετά, το Euribor ενός έτους + περιθώριο 3,5 % με ελάχιστο επιτόκιο 6 %. Το συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του κεφαλαίου του δανείου προέβλεπε ετήσιες πληρωμές τόκων από τον Αύγουστο 2010, ενώ όσον αφορά το κεφάλαιο του δανείου συμφωνήθηκε η αποπληρωμή 37,5 εκατ. ευρώ στις 26 Αυγούστου 2014 και 37,5 εκατ. ευρώ στις 26 Αυγούστου 2015. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και η καταβολή των τόκων του δανείου επρόκειτο να χρηματοδοτηθεί από τα έσοδα της πώλησης των μετοχών της Valencia CF που κατείχε το Fundacion Valencia.

2.2. **Μέτρο 2: η κρατική εγγύηση του 2010 υπέρ της Hercules CF**

(9) Στις 26 Ιουλίου 2010, το IVF παρείχε εγγύηση για τραπεζικό δάνειο ύψους 18 εκατ. ευρώ το οποίο χορηγήθηκε από την Caja de Ahorros del Mediterráneo στο Fundacion Hercules. Ο ρητά εκπεφρασμένος σκοπός του δανείου, όπως δηλωνόταν στην απόφαση παροχής της εγγύησης από το IVF στο Fundacion Hercules, ήταν η χρηματοδότηση της απόκτησης μετοχών της Hercules CF από το Fundacion Hercules, στο πλαίσιο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που είχε αποφασίσει η Hercules CF, μέσω εισφοράς κεφαλαίου. Η εγγύηση κάλυπτε το 100 % του αρχικού κεφαλαίου, των τόκων και των εξόδων εγγυοδοσίας. Η ετήσια προμήθεια της εγγύησης για το IVF ήταν 1 % και θα καταβαλλόταν από το Fundacion Hercules. Ως αντεγγύηση, το IVF έλαβε ασφάλεια επί των μετοχών της Hercules CF ιδιοκτησίας του Fundacion Hercules· προσωρινά και μέχρι την παράδοση των μετοχών, το IVF έλαβε εγγύηση από τον ιδιοκτήτη του σταδίου José Rico Pérez, την Aligestión Integral SA, και ασφάλεια επί των μετοχών της Hercules CF ιδιοκτησίας

([2]) Βλέπε υποσημείωση 1.
([3]) Προμήθεια που χρεώνεται από τον δανειστή στο δανειζόμενο για μη χρησιμοποιηθέν πιστωτικό όριο ή μη εκταμιευθέν δάνειο.

Aligestión Integral SA. Η διάρκεια του υποκείμενου δανείου ήταν 5 έτη. Το επιτόκιο του υποκείμενου δανείου ήταν: α) σταθερό 4 % για τους πρώτους 36 μήνες· και β) το Euribor ενός έτους + περιθώριο 2 % για τους τελευταίους 24 μήνες. Προβλεπόταν επίσης προμήθεια δέσμευσης κεφαλαίου της τάξης του 0,5 %. Η αποπληρωμή του εγγυημένου δανείου (κεφάλαιο και τόκοι) επρόκειτο να πραγματοποιηθεί μέσω της πώλησης των αποκτηθεισών μετοχών της Hercules CF.

(10) Μετά τη χορήγηση της κρατικής εγγύησης από το IVF, το υποκείμενο δάνειο δεν αποπληρώθηκε από το Fundacion Hercules. Ως αποτέλεσμα, στις 24 Ιανουαρίου 2012, το IVF, που όφειλε να εκπληρώσει τη νομική υποχρέωσή του ως εγγυητή, εξόφλησε το ποσό των 18,4 εκατ. ευρώ στη δανείστρια τράπεζα, αντικατέστησε την τελευταία αναλαμβάνοντας ρόλο πιστωτή του εν λόγω δανείου και, ακολούθως, κινήθηκε δικαστικώς κατά του Fundacion Hercules CF με στόχο την ανάκτηση του προαναφερόμενου ποσού.

2.3. **Μέτρο 3: οι κρατικές εγγυήσεις του 2011 υπέρ της Elche CF**

(11) Στις 17 Φεβρουαρίου 2011, το IVF παρείχε εγγυήσεις για δύο τραπεζικά δάνεια συνολικού ύψους 14 εκατ. ευρώ, τα οποία χορηγήθηκαν από την Caja de Ahorros del Mediterráneo (9 εκατ. ευρώ) και από την Banco de Valencia (5 εκατ. ευρώ) στο Fundacion Elche. Ο ρητά εκπεφρασμένος σκοπός του δύο δανείων, όπως δηλωνόταν στις αποφάσεις παροχής των εγγυήσεων από το IVF στο Fundacion Elche, ήταν η χρηματοδότηση της απόκτησης μετοχών της Elche CF από το Fundacion Elche, στο πλαίσιο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που είχε αποφασίσει η Elche CF, μέσω εισφοράς κεφαλαίου. Οι εγγυήσεις κάλυπταν το 100 % του αρχικού κεφαλαίου, των τόκων και των εξόδων εγγυοδοσίας. Η ετήσια προμήθεια της εγγύησης για το IVF ήταν 1 % και θα καταβαλλόταν από το Fundacion Elche. Ως αντεγγύηση, το IVF έλαβε εμπράγματη ασφάλεια επί των μετοχών της Elche CF ιδιοκτησίας του Fundacion Elche. Η διάρκεια του υποκείμενου δανείου ήταν 5 έτη. Το επιτόκιο του υποκείμενου δανείου ήταν το Euribor ενός έτους + περιθώριο 3,5 %. Προβλεπόταν επίσης προμήθεια δέσμευσης κεφαλαίου της τάξης του 0,5 %. Η αποπληρωμή του εγγυημένου δανείου (κεφάλαιο και τόκοι) επρόκειτο να πραγματοποιηθεί μέσω της πώλησης των αποκτηθεισών μετοχών της Elche CF.

2.4. **Μέτρο 4: οι αυξήσεις της εγγύησης του 2009 υπέρ της Valencia CF το 2010 και το 2013**

(12) Στις 10 Νοεμβρίου 2010, το IVF αύξησε την εγγύησή του προς το Fundacion Valencia κατά 6 εκατ. ευρώ. Σκοπός της αύξησης της εγγύησης ήταν να καλυφθεί αύξηση ύψους 6 εκατ. ευρώ του υφιστάμενου δανείου της Bankia η οποία είχε ως στόχο την πληρωμή των οφειλόμενων κεφαλαίων, τόκων και δαπανών, μετά την αθέτηση πληρωμής τόκων του εγγυημένου δανείου στις 26 Αυγούστου 2010. Ως αποτέλεσμα αυτής της αύξησης, το αρχικό χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του κεφαλαίου του υποκείμενου δανείου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 7 ανωτέρω) αναπροσαρμόστηκε και προέβλεπε πλέον αποπληρωμές 40,5 εκατ. ευρώ στις 26 Αυγούστου 2014 και 40,5 εκατ. ευρώ στις 26 Αυγούστου 2015. Το επιτόκιο του δανείου παρέμεινε αμετάβλητο.

(13) Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές και η Valencia CF στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, τον Φεβρουάριο του 2013 το IVF κατέβαλε 4,9 εκατ. ευρώ προκειμένου να καλύψει τη μερική επίκληση της κρατικής εγγύησης από τη Bankia λόγω μη καταβολής της δόσης τόκων της 26ης Αυγούστου 2012. Η Επιτροπή, με βάση τις τότε διαθέσιμες πληροφορίες, κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας τον Δεκέμβριο του 2013 θεωρώντας ότι το IVF είχε αυξήσει την υφιστάμενη εγγύησή του τον Φεβρουάριο του 2013 κατά τον ίδιο τρόπο με την αύξηση εγγύησης της 10ης Νοεμβρίου 2010.

2.5. **Οι δικαιούχοι**

(14) Η Valencia CF είναι επαγγελματικός ποδοσφαιρικός σύλλογος της Ισπανίας με έδρα στη Βαλένθια και έτος ίδρυσης το 1919. Συμμετέχει στην κορυφαία κατηγορία του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου της Ισπανίας («La Liga») και είναι ένας από τους μεγαλύτερους ποδοσφαιρικούς συλλόγους του ισπανικού και ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Η Valencia CF έχει κατακτήσει έξι φορές τον τίτλο του πρωταθλητή της La Liga και επτά φορές το κύπελλο Copa del Rey. Στον πίνακα κατόχων τίτλων της La Liga διαχρονικά, η Valencia βρίσκεται στην τρίτη θέση πίσω από τη Real Madrid CF και την FC Barcelona. Έχει επίσης αγωνιστεί οκτώ φορές σε τελικό μεγάλης ευρωπαϊκής διοργάνωσης και αναδείχθηκε νικήτρια πέντε από αυτές. Η Valencia CF υπήρξε επίσης μέλος της οργάνωσης G-14, που αποτελούνταν από τους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς ποδοσφαιρικούς συλλόγους. Στην Ισπανία είναι ο τρίτος σε αριθμό οπαδών ποδοσφαιρικός σύλλογος. Είναι επίσης ένας από τους μεγαλύτερους συλλόγους παγκοσμίως σε αριθμό μελών (εγγεγραμμένοι οπαδοί που καταβάλλουν συνδρομή), με περισσότερους από 50 000 κατόχους εισιτηρίων διαρκείας και περισσότερους από 20 000 στη λίστα αναμονής· έδρα της είναι το στάδιο Mestalla, χωρητικότητας 55 000 θέσεων.

(15) Ο πίνακας 1 κατωτέρω παραθέτει τα στοιχεία των οικονομικών επιδόσεων της Valencia CF κατά την περίοδο Ιουνίου 2007 — Ιουνίου 2012.

Πίνακας 1

Βασικά οικονομικά στοιχεία της Valencia CF — Ιούνιος 2007 — Ιούνιος 2012

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2006-6/2007	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012
Κύκλος εργασιών	107,6	99,4	82,4	101,3	116,8	119,6
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	– 26,1	12,4	– 59,2	17,9	0,1	8,3
Περιθώριο ΕΒΤ (δείκτης)	– 0,24	0,12	– 0,72	0,18	0,00	0,07
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	9,2	9,2	9,2	101,7	101,7	101,7
Καθαρή θέση	– 26,3	5,9	– 33,3	57,3	55,4	57,6
Δείκτης χρεών / ίδια κεφάλαια	– 11,1	73,5	– 16,5	8,0	6,9	6,6

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις και πηγές επιχειρηματικών στοιχείων.)

(16) Το Fundacion Valencia είναι ένα μη κερδοσκοπικό ίδρυμα το οποίο συστήθηκε με σκοπό «να διαφυλάσσει, να διαδίδει και να προάγει τις αθλητικές, πολιτιστικές και κοινωνικές πτυχές της δραστηριότητας του συλλόγου Valencia Club de Fútbol και τους δεσμούς μεταξύ του συλλόγου και των οπαδών του». Το Fundacion Valencia ιδρύθηκε το 1996 και είναι μέτοχος της Valencia CF από την ημέρα της ίδρυσής του. Οι δραστηριότητες του Fundacion Valencia σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την προώθηση του ποδοσφαίρου, τη διαχείριση των φυτωρίων της Valencia CF και την προώθηση του γυναικείου και του ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου. Μετά την προαναφερθείσα εισφορά κεφαλαίου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 7 ανωτέρω), το Fundacion Valencia απέκτησε πλειοψηφική συμμετοχή στην Valencia CF, κατέχοντας πλέον το 72 % των μετοχών έναντι του 1,6 % που ήλεγχε πριν από την εισφορά κεφαλαίου, και έγινε η μητρική οντότητα της Valencia CF ([4]). Επίσης, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Valencia CF ήταν επίσης μέλη του Συμβουλίου του Fundacion Valencia.

(17) Ο πίνακας 2 κατωτέρω παραθέτει τα οικονομικά στοιχεία του Fundacion Valencia κατά την περίοδο Ιουνίου 2008 — Ιουνίου 2011.

Πίνακας 2

Βασικά οικονομικά στοιχεία του Fundacion Valencia — Ιούνιος 2008 — Ιούνιος 2011

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Ακαθάριστο εισόδημα	1,7	1,8	1,2	1,5
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	– 0,01	0,00	– 4,4	– 4,8
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	0,6	0,6	74,1	71,8
Καθαρή θέση	0,03	0,03	– 4,4	– 9,9
Χρέος	0,5	0,6	76,5	81,6

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις του Fundacion Valencia.)

([4]) Στην ετήσια έκθεση της Valencia CF του Ιουνίου 2012 αναφέρεται ότι η Valencia CF ανήκει σε όμιλο εταιρειών με μητρική ή ελέγχουσα εταιρεία το ίδρυμα Fundacion Valencia.

(18) Η Hercules CF είναι επαγγελματικός ποδοσφαιρικός σύλλογος της Ισπανίας με έδρα στο Alicante, στην Κοινότητα της Βαλένθια. Με έτος ίδρυσης το 1922, σήμερα αγωνίζεται στην ισπανική τρίτη κατηγορία («*Segunda División B*»), και έδρα της είναι το στάδιο José Rico Pérez, χωρητικότητας 30 000 θέσεων. Κατά τον χρόνο λήψης του υπό εξέταση μέτρου (Ιούλιος 2010), η Hercules CF είχε μόλις προβιβαστεί στη La Liga ως επιλαχούσα της δεύτερης κατηγορίας («*Segunda División*») για την περίοδο 2009-2010. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές, στις 25 Ιανουαρίου 2012, η Hercules CF σύναψε συμφωνία με την πλειοψηφία των ιδιωτών πιστωτών της που είχαν κινήσει διαδικασίες αφερεγγυότητας από τις 5 Ιουλίου 2011 («*concurso de acreedores*»), η οποία προέβλεπε περικοπή των απαιτήσεών τους κατά 50 % και 7ετή αναστολή της πληρωμής των κοινών απαιτήσεων, με δυνατότητα παράτασης κατά 2 έτη σε περίπτωση απώλειας του επαγγελματικού καθεστώτος της ομάδας. Ο πίνακας 3 κατωτέρω παραθέτει τα στοιχεία των οικονομικών επιδόσεων της Hercules CF κατά την περίοδο Ιουνίου 2008 — Ιουνίου 2012.

Πίνακας 3

Βασικά οικονομικά στοιχεία της Hercules CF — Ιούνιος 2008 — Ιούνιος 2012

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012
Κύκλος εργασιών	4,0	4,1	5,4	24,8	6,2
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	– 5,7	– 9,8	– 17,6	– 12,9	– 0,4
Περιθώριο ΕΒΤ (δείκτης)	– 1,4	– 2,4	– 3,3	– 0,5	– 0,1
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	3,8	3,8	3,8	21,2	21,2
Καθαρή θέση	– 22,6	– 29,6	– 29,4	– 39,0	– 36,6
Δείκτης χρεών / ίδια κεφάλαια	– 1,1	– 1,0	– 1,6	– 1,3	– 1,4

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις και πηγές επιχειρηματικών στοιχείων.)

(19) Το *Fundación Hércules de Alicante* («Fundacion Hercules») είναι ένας οργανισμός με αποστολή την προώθηση της κοινωνικής πρόνοιας και των θεμάτων που σχετίζονται με την Hercules CF, ο οποίος δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Με την προαναφερθείσα εισφορά κεφαλαίου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 9 ανωτέρω), το Fundacion Hercules έγινε κάτοχος του 81,96 % των μετοχών αποκτώντας έτσι πλειοψηφική συμμετοχή στην Hercules CF, με τον δεύτερο την τάξει μέτοχο να κατέχει ποσοστό 16,99 % (πριν από την εισφορά κεφαλαίου, το Fundacion Hercules δεν διέθετε μετοχές). Επίσης, όπως προβλέπεται στο καταστατικό και στον εσωτερικό κανονισμό του Fundacion Hercules, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Hercules CF είναι κατά τον νόμο μέλη του διοικητικού οργάνου του Fundacion Hercules («Patronato»). Ο πίνακας 4 κατωτέρω παραθέτει τα οικονομικά στοιχεία του Fundacion Hercules κατά την περίοδο Ιουνίου 2009 — Ιουνίου 2011.

Πίνακας 4

Βασικά οικονομικά στοιχεία του Fundacion Hercules — Ιούνιος 2009 — Ιούνιος 2011

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Ακαθάριστο εισόδημα	0,6	0,4	0,4
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	0,0	0,0	0,0
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	0,06	0,12	17,58
Καθαρή θέση	0,03	0,03	– 1,00
Χρέος	0,03	0,09	18,58

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις του Fundacion Hercules.)

(20) Η Elche CF είναι επαγγελματικός ποδοσφαιρικός σύλλογος της Ισπανίας με έδρα στο Elche, στην επαρχία του Alicante, στην Κοινότητα της Βαλένθια. Με έτος ίδρυσης το 1923, σήμερα αγωνίζεται στην ισπανική δεύτερη κατηγορίας, και έδρα της είναι το στάδιο Manuel Martínez Valero, χωρητικότητας 38 750 θέσεων. Κατά τον χρόνο λήψης των εν λόγω μέτρων (Φεβρουάριος 2011), αγωνιζόταν στη δεύτερη κατηγορία, ενώ στη συνέχεια αγωνίστηκε στη La Liga κατά τις περιόδους 2013-2014 και 2014-2015. Ο πίνακας 5 κατωτέρω παραθέτει τα στοιχεία των οικονομικών επιδόσεων της Elche CF κατά την περίοδο Ιουνίου 2007 — Ιουνίου 2011. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές, η Elche CF τέθηκε σε διαδικασία αφερεγγυότητας στις 6 Αυγούστου 2015.

Πίνακας 5

Βασικά οικονομικά στοιχεία της Elche CF — Ιούνιος 2007 — Ιούνιος 2011

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2006-6/2007	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Κύκλος εργασιών	5,9	7,1	4,4	4,4	4,8
Κέρδη προ φόρων (EBT)	– 6,2	– 3,9	– 3,3	– 1,1	1,4
Περιθώριο EBT (δείκτης)	– 1,1	– 0,5	– 0,8	– 0,3	0,3
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	13,4	13,4	17,4	8,1	22,1
Καθαρή θέση	16,0	12,1	– 10,2	– 10,2	4,3
Δείκτης χρεών / ίδια κεφάλαια	1,9	2,7	– 2,7	– 2,7	4,6

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις της Elche CF.)

(21) Το *Fundación Elche Club de Fútbol* («Fundacion Elche») είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός της Κοινότητας της Βαλένθια, που έχει ως αποστολή την προώθηση και ανάπτυξη δραστηριοτήτων αθλητικού χαρακτήρα και δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Με την προαναφερθείσα εισφορά κεφαλαίου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10 ανωτέρω), το Fundacion Elche απέκτησε πλειοψηφική συμμετοχή με ποσοστό 63,45 % και έγινε ο μόνος μέτοχος της Elche CF με ποσοστό άνω του 10 % (πριν από την εισφορά κεφαλαίου δεν διέθετε μετοχές). Επίσης, η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Elche CF συμμετείχαν επίσης στο Συμβούλιο του Fundacion Elche.

(22) Ο πίνακας 6 κατωτέρω παραθέτει τα οικονομικά στοιχεία του Fundacion Elche κατά την περίοδο 2009-2011.

Πίνακας 6

Βασικά οικονομικά στοιχεία του Fundacion Elche — Δεκέμβριος 2009 — Δεκέμβριος 2011

(σε εκατ. ευρώ)

	2009	2010	2011
Ακαθάριστο εισόδημα	0,2	0,3	0,3
Κέρδη προ φόρων (EBT)	0,0	0,0	0,0
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	1,8	1,4	15,4
Καθαρή θέση	1,4	1,4	1,4
Χρέος	0,4	0,08	14,1

(*Πηγή:* Ετήσιες εκθέσεις του Fundacion Elche.)

2.6. **Το σχέδιο βιωσιμότητας της Valencia CF του 2009**

(23) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, η απόφαση του IVF να παράσχει την εγγύηση του 2009 υπέρ της Valencia CF ελήφθη βάσει «σχεδίου βιωσιμότητας» που υποβλήθηκε τον Μάιο του 2009. Το σχέδιο βιωσιμότητας περιλάμβανε:

α) Παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων της Valencia CF κατά την περίοδο μεταξύ Ιουνίου 2004 και Ιουνίου 2009, με αναφορά στα βασικά σημεία της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης του συλλόγου:

— δραστηριότητες που είναι σταθερά ζημιογόνες τόσο στο επίπεδο της γενικής επιχειρηματικής δραστηριότητας όσο και στο επίπεδο της αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων παικτών,

— διακοπή της ανέγερσης του νέου σταδίου λόγω εκτροχιασμού του προϋπολογισμού ύψους 366 εκατ. ευρώ, που είχε ως αίτιο την έλλειψη πόρων για τη μακροχρόνια χρηματοδότηση του σταδίου,

— απαξίωση των τεσσάρων εκτάσεων γης του σταδίου Mestalla που διατίθεντο προς πώληση και έλλειψη αγοραστών, με αποτέλεσμα μείωση της προσδοκώμενης τιμής πώλησης από άνω των 350 εκατ. ευρώ σε 250 εκατ. ευρώ,

— μερική κάλυψη του ελλείμματος από έκτακτες συναλλαγές περιουσιακών στοιχείων,

— σημαντική αύξηση των χρεών με τη συνεπαγόμενη οικονομική επιβάρυνση,

— μερική κάλυψη των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων από την πώληση ενός εκ των εκτάσεων του Mestalla και την ενεργοποίηση φορολογικών πιστώσεων.

β) Τα οικονομικά και επιχειρηματικά μέτρα μέσω των οποίων ο σύλλογος θα υπερέβαινε τις δυσκολίες:

— αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά 92 εκατ. ευρώ,

— χρηματοδότηση του νέου σταδίου με μακροπρόθεσμα μέσα,

— αύξηση των εσόδων κυρίως με την έναρξη λειτουργίας του νέου σταδίου, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντική αύξηση των κατόχων εισιτηρίων διαρκείας και των εγκαταστάσεων που αποφέρουν εισόδημα (χώροι στάθμευσης, καταστήματα, υπηρεσίες κ.λπ.),

— μείωση των δαπανών κυρίως στην ποδοσφαιρική ομάδα μέσω αλλαγών στην αθλητική πολιτική: σύνθεση της ομάδας, διάρθρωση των αμοιβών κ.λπ.,

— πώληση εκτάσεων γης (εκτάσεις του Mestalla και του Ciudad Deportiva de Paterna),

— πώληση δικαιωμάτων παικτών στη διάρκεια των δύο πρώτων ετών του σχεδίου.

γ) Τις προγραμματισμένες αθλητικές επενδύσεις για την περίοδο Ιουνίου 2010 — Ιουνίου 2015 και τις πωλήσεις, τα κέρδη και τις αγορές που προβλέπονται κατά την περίοδο Ιουνίου 2010 — Ιουνίου 2011.

δ) Τις προγραμματισμένες αποεπενδύσεις περιουσιακών στοιχείων και τα σχετικά έσοδα ανά έτος: i) πώληση περιουσιακών στοιχείων «τρίτων» έναντι 80 εκατ. ευρώ, με προσδοκώμενο κέρδος 42 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο 2011· ii) πώληση των εκτάσεων γης του Mestalla έναντι 250 εκατ. ευρώ, με προσδοκώμενο κέρδος 160 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2011· και iii) πώληση της έκτασης γης του Paterna έναντι 35 εκατ. ευρώ, με προσδοκώμενο κέρδος 33 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο 2012.

ε) Τις χρηματοδοτικές ανάγκες του συλλόγου κατά την περίοδο 2010-2015, με γραφήματα που δείχνουν τα απαιτούμενα ποσά ανά έτος, τους αντίστοιχους μήνες χρηματοδότησης ανά έτος και τις κύριες χρήσεις και πηγές χρηματοδότησης ανά έτος.

στ) Πρόβλεψη ότι η Valencia CF θα επιτύγχανε (μεταξύ άλλων) τα εξής αποτελέσματα έως τον Ιούνιο του 2015:

Πίνακας 7

Προβλεπόμενα οικονομικά στοιχεία της Valencia CF για την περίοδο Ιουνίου 2010–Ιουνίου 2015, όπως παρουσιάζονται στο «σχέδιο βιωσιμότητας»

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012	7/2012-6/2013	7/2013-6/2014	7/2014-6/2015
Κύκλος εργασιών	92,2	93,7	122,4	128,6	134,7	138,7
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	– 30,0	– 24,7	– 8,9	– 0,2	1,9	5,1

(σε εκατ. ευρώ)

	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012	7/2012-6/2013	7/2013-6/2014	7/2014-6/2015
Λειτουργικό περιθώριο (δείκτης)	– 0,33	– 0,26	– 0,07	0,00	0,01	0,04
Κέρδη προ φόρων (EBT)	– 9,5	50,5	154,8	– 0,2	1,9	5,1
Περιθώριο EBT (δείκτης)	– 0,1	0,54	1,26	0,00	0,01	0,04
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8
Καθαρή θέση	39,9	76,5	202,9	203,4	204,7	208,2
Περιθώριο απόδοσης κεφαλαίου (δείκτης)	– 0,23	0,66	0,76	0,00	0,01	0,02
Δείκτης χρεών / ίδια κεφάλαια	10,17	5,20	0,53	0,39	0,35	0,40

2.7. **Η πώληση από το Fundacion Valencia των μετοχών της Valencia CF το 2014**

(24) Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Ισπανίας, του Fundacion Valencia και της Valencia CF, αφού εξασφάλισε τη συναίνεση του IVF (συναίνεση η οποία περιλαμβανόταν ως ρήτρα στην εγγύηση του IVF), το Fundacion Valencia ανακοίνωσε δημοσίως τον Ιανουάριο του 2014 την πρόθεσή του να κινήσει διαδικασία πώλησης των μετοχών της Valencia CF που βρίσκονταν υπό την ιδιοκτησία του. Τον Φεβρουάριο του 2014 συστήθηκε Επιτροπή Διαχείρισης, αποτελούμενη από εκπροσώπους της Bankia, της Generalitat Valenciana (εκπροσωπούμενης από το IVF), της Valencia CF και του Fundacion Valencia. Η διαχείριση της διαδικασίας πώλησης ανατέθηκε στην KPMG (που διορίστηκε από την Bankia) και στην PwC. Παρουσιάστηκαν οι εξής επτά υποψήφιοι επενδυτές, από την Κίνα, τις ΗΠΑ, τη Σαουδική Αραβία, τη Σιγκαπούρη, τη Ρωσία και την Κόστα Ρίκα:

α) Dalian Wanda Group, […] (*).

β) Promontoria Holding 93 BV, […].

γ) The Up 54 Limited, […].

δ) Global Emerging Market, […].

ε) Meriton Holdings Limited, εταιρεία με έδρα στη Σιγκαπούρη η οποία ανήκει στον Peter Lim, επιχειρηματία και επενδυτή από τη Σιγκαπούρη, με περιουσία που εκτιμάται στα 2,4 δισεκατ. δολάρια (USD) (σύμφωνα με το Forbes).

στ) Zolotaya Zvezda, […].

ζ) κ. Mario Alvarado Orozco, […].

(25) Τα βασικά κριτήρια για την αξιολόγηση των προσφορών ήταν τα εξής:

α) Αποπληρωμή των δανείων της Valencia CF (ο τελικός πλειοδότης εξόφλησε πράγματι το εγγυημένο δάνειο της Valencia, με συνέπεια την άρση της υπό διερεύνηση κρατικής εγγύησης, βλέπε αιτιολογική σκέψη 28 κατωτέρω).

β) Εισφορά κεφαλαίου και μείωση του χρέους της Valencia CF.

γ) Ανάληψη δέσμευσης για ολοκλήρωση του νέου σταδίου της Valencia CF (οι εργασίες ανέγερσης είχαν διακοπεί) και κλείσιμο των σχετικών ανεξόφλητων υποχρεώσεων με τον δήμο (ανταλλαγή εκτάσεων και σχετικών αθλητικών χώρων).

δ) Κατοχύρωση του νέου σταδίου ως περιουσιακού στοιχείου της Valencia CF.

(*) Εμπιστευτικές πληροφορίες

ε) Μόνιμη παραμονή των περιουσιακών στοιχείων της Valencia CF υπό την κυριότητά της. Αποκλειστική χρήση των εσόδων από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων για την ανακεφαλαιοποίηση της Valencia CF.

στ) Εγγύηση από τον τελικό πλειοδότη του περιουσιακού και οικονομικού ισοζυγίου της Valencia CF για 5 έτη και δέσμευσή του ότι δεν θα πωλήσει τον σύλλογο ούτε θα απολέσει τον έλεγχο των μετοχών για τουλάχιστον 5 έτη.

ζ) Στα κριτήρια κοινωνικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται: η παρουσία των μικρομετόχων, η διατήρηση του ρόλου του Fundacion Valencia, η προώθηση του γυναικείου ποδοσφαίρου και άλλων αθλητικών δραστηριοτήτων, η προώθηση της διεθνούς εικόνας της Valencia CF.

(26) Η KPMG και η PwC απηύθυναν οδηγίες στους επιλεγέντες επενδυτές αποσκοπώντας στην υποβολή δεσμευτικών προσφορών. Μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών, οι προσφορές ανοίχθηκαν και η επιτροπή διαχείρισης εξέτασε αν πληρούσαν τους όρους της διαδικασίας υποβολής προσφορών. Απορρίφθηκαν οι προσφορές των εξής τριών ενδιαφερόμενων επενδυτών: […] (αποσύρθηκε), […] (αποσύρθηκε) και […] (δεν υπέβαλε πληροφορίες σχετικά με τη φερεγγυότητα). Ορίστηκε διάστημα τριών εβδομάδων από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής για την επιλογή της καλύτερης προσφοράς. Στο τελευταίο αυτό στάδιο, οι τέσσερις προσφορές που απέμειναν αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή Διαχείρισης και τους δύο συμβούλους, PwC και KPMG. Το Συμβούλιο του Fundacion Valencia έλαβε την οριστική απόφαση μεταξύ των προεπιλεγμένων επενδυτών.

(27) Η προσφορά που επιλέχθηκε ήταν εκείνη της *Meriton Holdings Limited,* η οποία περιλάμβανε τιμή αγοράς 100 εκατ. EUR για το 70,06 % των μετοχών της Valencia CF, δηλαδή για 1 481 368 μετοχές ή 67,5 ευρώ ανά μετοχή, μακροπρόθεσμη αναχρηματοδότηση του χρέους ύψους 229 εκατ. ευρώ της Valencia CF στην Bankia, πιστωτικό όριο μετόχων 100 εκατ. ευρώ και δέσμευση ότι δεν θα μειώνονταν τα κέρδη των μετοχών που ανήκαν στους μειοψηφούντες μετόχους.

(28) Μετά την είσπραξη της προαναφερόμενης τιμής από το Fundacion Valencia, τον Οκτώβριο του 2014 το ίδρυμα αποπλήρωσε στη Bankia το συνολικό ποσό του δανείου του 2009 ύψους 75 εκατ. ευρώ συν την αύξηση του 2010 κατά 6 εκατ. ευρώ, μαζί με τους οφειλόμενους τόκους και λοιπές δαπάνες και υποχρεώσεις. Ακολούθως, υπήρξε άρση της κρατικής εγγύησης του IVF. Μετά την αποπληρωμή του δανείου στη Bankia απέμεινε στα ταμεία του Fundacion Valencia πλεόνασμα 6 εκατ. ευρώ.

3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

(29) Στις 18 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας. Στην απόφασή της για κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF μπορούσαν να θεωρηθούν προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον χρόνο λήψης των προσδιορισθέντων μέτρων. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες όσον αφορά τη συμμόρφωση των μέτρων με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ([5]) («ανακοίνωση για τις εγγυήσεις του 2008») και κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα μέτρα παρείχαν πλεονέκτημα στους δικαιούχους.

(30) Επίσης, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι το ισπανικό κράτος, μέσω της Generalitat Valenciana, ασκούσε σαφή και άμεση επιρροή στο IVF και κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα μέτρα έπρεπε να καταλογιστούν στο κράτος.

(31) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τα τέσσερα υπό αξιολόγηση μέτρα και κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι όλα τα εν λόγω μέτρα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση.

(32) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή έκρινε ότι οι οντότητες που τελικώς επωφελήθηκαν από τα δάνεια με κρατική εγγύηση ήταν η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF, καθώς τα δάνεια και οι εγγυήσεις χορηγήθηκαν με σκοπό την αγορά των μετοχών που είχαν μόλις εκδοθεί από τους συλλόγους στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου τους. Η Επιτροπή διατύπωσε επιπλέον την προκαταρκτική άποψη ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο τα ιδρύματα Fundacion Valencia, Fundacion Hercules και Fundacion Elche να είχαν επίσης επωφεληθεί από τα εξεταζόμενα μέτρα και να μην αποτελούσαν απλώς διαμεσολαβητές μεταξύ του κράτους και των ποδοσφαιρικών συλλόγων για τη χορήγηση των ενισχύσεων.

(33) Η Επιτροπή διατηρεί επίσης αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβάσιμο των τεσσάρων υπό αξιολόγηση μέτρων με την εσωτερική αγορά, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι οι ισπανικές αρχές δεν παρείχαν καμία αιτιολόγηση όσον αφορά τον συμβιβάσιμο χαρακτήρα των μέτρων.

(34) Δεδομένης της φύσης των επίμαχων μέτρων και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF θα μπορούσαν να θεωρηθούν προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων, η Επιτροπή επισήμανε ότι το συμβιβάσιμο των μέτρων μπορούσε να διερευνηθεί μόνο δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3

([5]) ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, και ιδίως υπό το πρίσμα των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 2004 όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ([6]) («κατευθυντήριες γραμμές Δ&Α του 2004»). Η Επιτροπή επισήμανε αρχικά ότι οι προϋποθέσεις για τις ενισχύσεις διάσωσης που καθορίζονται στο τμήμα 3.1 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 δεν φαίνονταν να πληρούνται. Όσον αφορά τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης όπως ορίζονται στο τμήμα 3.2 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α, η Επιτροπή τόνισε ότι τα προσδιορισθέντα μέτρα είχαν ληφθεί χωρίς αξιόπιστο σχέδιο αναδιάρθρωσης που να πληροί τις προϋποθέσεις των κατευθυντηρίων γραμμών Δ&Α του 2004.

(35) Τέλος, η Επιτροπή επισήμανε ότι η Valencia CF προφανώς επωφελήθηκε κατ' επανάληψη από μέτρα που την ευνοούσαν ενώ ήταν προβληματική και ότι, συνεπώς, η προϋπόθεση της «εφάπαξ ενίσχυσης» δυνάμει του τμήματος 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 δεν φαινόταν να ικανοποιείται.

4. ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

(36) Τόσο οι ισπανικές αρχές όσο και το IVF (ως μέσο της Generalitat Valenciana, αλλά και ως χορηγούσα αρχή των εξεταζόμενων μέτρων) υπέβαλαν παρατηρήσεις στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Οι παρατηρήσεις αυτές ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό και για τον λόγο αυτό παρουσιάζονται μαζί στις ακόλουθες αιτιολογικές σκέψεις. Παρουσιάζονται ως παρατηρήσεις της Ισπανίας, καθώς το IVF είναι οντότητα που ανήκει στην Generalitat Valenciana και υπόκειται στον έλεγχό της.

(37) Η Ισπανία θεωρεί ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4 δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, επειδή η χορήγηση των εν λόγω εγγυήσεων, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις τους, ήταν σύμφωνες με τους προϋπολογισμούς που εγκρίθηκαν βάσει των διατάξεων και των ορίων που προβλέπονται από την ισπανική νομοθεσία ([7]).

(38) Η Ισπανία επισημαίνει επίσης ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4 δεν συνεπάγονταν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα για τους δικαιούχους των συγκεκριμένων εγγυήσεων κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, επειδή ήταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις του 2008, και συγκεκριμένα:

α) Οι υποκείμενες συναλλαγές περιγράφονταν και ήταν μετρήσιμες.

β) Το IVF έλαβε αντεγγυήσεις για τις εν λόγω εγγυήσεις, και συγκεκριμένα ασφάλειες επί των μετοχών που απέκτησαν τα Fundaciones με τα εγγυημένα δάνεια.

γ) Οι δικαιούχοι των εγγυήσεων, δηλαδή τα τρία Fundaciones, δεν ήταν προβληματικά κατά τον χρόνο χορήγησης των εγγυήσεων.

δ) Τα τέλη εγγύησης και τα επιτόκια των εγγυημένων δανείων ήταν αντίστοιχα με τις τιμές της αγοράς.

(39) Επιπροσθέτως, η Ισπανία υποστηρίζει ότι η απόφαση του Fundacion Valencia να επενδύσει στις μετοχές της Valencia CF το 2009 ήταν σύμφωνη με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ότι, ως εξ αυτού, δεν παρεχόταν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, για τους εξής λόγους:

α) Η απόφαση του IVF να λάβει το μέτρο 1 βασίστηκε σε σχέδιο βιωσιμότητας της Valencia CF που περιέγραφε τις θετικές οικονομικές προοπτικές του συλλόγου, όπως διαγράφονταν μετά την έναρξη λειτουργίας του νέου σταδίου του συλλόγου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 20 ανωτέρω).

β) Το δάνειο που έλαβε το Fundacion Valencia συμφωνήθηκε να αποπληρωθεί με τα έσοδα που θα προέρχονταν από την πώληση των μετοχών της Valencia CF που είχε αποκτήσει το Fundacion Valencia το 2009.

γ) Στη διαδικασία πώλησης του 2014 υπήρχε αξιόλογη συμμετοχή σημαντικών επενδυτών, γεγονός που αποδεικνύει το ενδιαφέρον της αγοράς.

δ) Η τιμή του πλειοδότη στην προαναφερθείσα διαδικασία πώλησης του 2014 ήταν υψηλότερη από την τιμή κτήσης των μετοχών της Valencia CF από το Fundacion Valencia το 2009 (67,5 ευρώ ανά μετοχή έναντι 48,08 ευρώ ανά μετοχή, αντίστοιχα).

([6]) ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

([7]) Ειδικότερα: α) την Όγδοη Πρόσθετη Διάταξη του νόμου υπ' αριθ. 7/1990 της Generalitat Valenciana με ημερομηνία 28 Δεκεμβρίου 1990 για τους προϋπολογισμούς του 1991, με την οποία συστήθηκε το IVF· και β) το νομοθετικό διάταγμα της 26ης Ιουνίου 1991 του Συμβουλίου της Βαλένθια διά του οποίου τροποποιήθηκε ο νόμος περί των δημοσίων οικονομικών της Generalitat Valenciana.

(40) Επιπροσθέτως, η Ισπανία υποστηρίζει ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν πληρούν το κριτήριο της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και των επιπτώσεων στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ επειδή:

α) Το 2012, συγκρίνοντας την κατάσταση της Valencia CF με εκείνη άλλων συμμετεχόντων σε αντίστοιχες κατηγορίες, όπως η Premier League, αντιλαμβάνεται κανείς ότι η Valencia CF είχε μικρότερα έσοδα από τηλεοπτικά δικαιώματα ακόμη και από την Blackpool, την ομάδα με τα μικρότερα έσοδα στην Premier League. Επίσης, κατά την περίοδο 2011-2012 η φανέλα της Valencia CF δεν έφερε την επωνυμία κάποιου βασικού χορηγού στο μπροστινό μέρος, γεγονός που είναι ενδεικτικό των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο σύλλογος στην εξεύρεση χορηγών. Τέλος, κατά τη διάρκεια της υπό διερεύνησης περιόδου, ο σύλλογος υποχρεώθηκε να προχωρήσει σε πώληση των πιο πολύτιμων παικτών του, γεγονός που περιόρισε τις πιθανότητες διάκρισής του στις αθλητικές διοργανώσεις.

β) Η Hercules CF αγωνιζόταν στη δεύτερη κατηγορία όταν της χορηγήθηκε το δάνειο. Συνεπώς, η εμβέλειά της είναι, και ήταν ανέκαθεν, τοπικού χαρακτήρα και δεν συμμετείχε ποτέ σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις.

γ) Η Elche CF δεν έχει αγωνιστεί ποτέ σε ευρωπαϊκή διοργάνωση και η οικονομική επιρροή της σπανίως εκτείνεται πέραν της επαρχίας Alicante. Επίσης, η Elche είναι ένας σύλλογος που δεν έχει από μόνος του την ικανότητα να προσελκύσει ποδοσφαιριστές από άλλες αγορές με οικονομικούς όρους που θα προκαλούσαν στρέβλωση του ανταγωνισμού.

(41) Η Ισπανία υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το σχέδιο αποπληρωμής του εγγυημένου δανείου που χορηγήθηκε στο Fundacion Valencia, το ίδρυμα είχε την υποχρέωση να πωλήσει όλες τις αποκτηθείσες μετοχές της Valencia CF έως τις 30 Ιουνίου 2015, ως εξής: α) στη φάση 1, που επρόκειτο να ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2010, το Fundacion Valencia θα διέθετε τουλάχιστον 47 663 μετοχές στην τιμή των 53,5 ευρώ ανά μετοχή· και β) στη φάση 2, που επρόκειτο να ολοκληρωθεί στις 30 Ιουνίου 2015, το Fundacion Valencia θα διέθετε προς πώληση 852 452 μετοχές. Η υποχρέωση του Fundacion Valencia ήταν να χρησιμοποιήσει τα έσοδα από την πώληση των μετοχών για την αποπληρωμή του εγγυημένου δανείου.

(42) Η Ισπανία δεν διαφωνεί με τις προκαταρκτικές διαπιστώσεις της Επιτροπής (και παραδέχεται μάλιστα) ότι οι αποφάσεις του IVF να λάβει τα εν λόγω μέτρα έπρεπε να καταλογιστούν στο κράτος, και ότι η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF ήταν προβληματικές όταν λήφθηκαν τα εν λόγω μέτρα. Επίσης, η Ισπανία αναγνωρίζει ότι οι εγγυήσεις που παρασχέθηκαν από το IVF για τα δάνεια στο Fundacion Valencia, στο Fundacion Hercules και στο Fundacion Elche κάλυπταν σε κάθε περίπτωση το 100 % του υποκείμενου δανειακού κεφαλαίου, των τόκων και των δαπανών της εγγυημένης συναλλαγής.

(43) Η Ισπανία παρείχε επίσης αιτιολόγηση όσον αφορά τον συμβιβάσιμο χαρακτήρα των μέτρων 1 και 4 (υπέρ της Valencia CF και του Fundacion Valencia), δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, σε περίπτωση που η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση.

(44) Όσον αφορά την επιστροφή στη βιωσιμότητα, η Ισπανία θεωρεί ότι το σχέδιο βιωσιμότητας του 2009 εγγυάται τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της Valencia CF. Επίσης, η Ισπανία θεωρεί ότι η πώληση των πιο πολύτιμων παικτών της Valencia CF αποτελεί ενδεδειγμένο και αναλογικό αντισταθμιστικό μέτρο. Επιπροσθέτως, όσον αφορά τον περιορισμό της ενίσχυσης στο ελάχιστο (ίδια συνεισφορά), η Ισπανία υποστηρίζει ότι η συμμετοχή ιδιωτών αγοραστών στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του 2009, η οποία ανήλθε σε 18,8 εκατ. ευρώ, θα πρέπει να γίνει δεκτή ως ίδια συμμετοχή. Τέλος, όσον αφορά την αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης, η Ισπανία θεωρεί ότι η αρχή έγινε σεβαστή, καθώς το μέτρο 4 περιλαμβάνει μόνο την αύξηση της υφιστάμενης εγγύησης κατά 6 εκατ. ευρώ στις 10 Νοεμβρίου 2010, ποσό το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί νέα εγγύηση και, συνεπώς, νέα κρατική ενίσχυση προς τη Valencia CF. Κατά την Ισπανία, το μέτρο 4 δεν περιλαμβάνει άλλη κρατική εγγύηση, καθώς τον Φεβρουάριο του 2013 το IVF κατέβαλε μόνο 4,9 εκατ. ευρώ προκειμένου να καλύψει τη μερική επίκληση της κρατικής εγγύησης από τη Bankia λόγω μη καταβολής της δόσης τόκων της 26ης Αυγούστου 2012.

(45) Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ισπανία δεν υπέβαλε σχέδιο για τις οικονομικές προοπτικές της Hercules CF και της Elche CF κατά τον χρόνο χορήγησης των κρατικών εγγυήσεων υπέρ αυτών (2010 και 2011). Επιπλέον, η Ισπανία δεν υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με το συμβιβάσιμο των μέτρων 2 και 3 με την εσωτερική αγορά με οποιαδήποτε αιτιολόγηση.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(46) Κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τη Valencia CF και το Fundacion Valencia, οι οποίες ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό με τις παρατηρήσεις της Ισπανίας και του IVF (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 36-45 ανωτέρω). Εκτός από τα επιχειρήματα στα οποία υπήρχε ταύτιση, οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι υποστήριξαν τα εξής:

α) Η Valencia CF υποστηρίζει ότι η πώληση των μετοχών που είχε αποκτήσει το Fundacion Valencia το 2009 σε τιμή υψηλότερη από την τιμή κτήσης των 48,08 ευρώ ανά μετοχή (βλέπε αιτιολογική σκέψη 6 ανωτέρω), και το γεγονός ότι οι εν λόγω μετοχές ελήφθησαν ως ασφάλεια από το IVF για την εγγύησή του, δείχνουν ότι το IVF ενήργησε σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς λόγω της αξίας των εν λόγω μετοχών η οποία θα κάλυπτε τον κίνδυνο του IVF ως εγγυητή.

β) Η Valencia CF υποστηρίζει ότι, εφόσον η ιδιοκτησία της Valencia CF μεταβιβάστηκε στο πλαίσιο μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, το στοιχείο της ενίσχυσης αντικατοπτριζόταν στην αγοραία τιμή και περιλαμβανόταν στην τιμή αγοράς. Κατά συνέπεια, ο πωλητής των μετοχών είναι εκείνος που επωφελείται τελικώς από την ενίσχυση. Η Valencia CF υποστήριξε ότι τα ανωτέρω είναι σύμφωνα με τη νομολογία ([8]). Κατά τη Valencia CF, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην κρατική εγγύηση θα έπρεπε να επιστραφεί από τον πωλητή, δηλαδή από το Fundacion Valencia.

γ) Η Valencia CF υποστηρίζει επίσης ότι η συνολική αγοραία αξία των παικτών της ([9]) σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το εγγεγραμμένο κεφάλαιό της κατά την περίοδο 2007-2009 δεν σημείωσε απώλειες, αλλά παρέμεινε σταθερό, και ότι ο σύλλογος επέστρεψε στην κερδοφορία τα έτη 2011 και 2012, θα αρκούσαν για να καταρρίψουν το επιχείρημα ότι η Valencia CF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες επειδή παρουσίαζε αρνητική καθαρή θέση κατά την περίοδο 2007-2009. Επιπροσθέτως, η ανοικτή διαδικασία υποβολής προσφορών που προκήρυξε το Fundacion Valencia, ο μεγάλος αριθμός υποψήφιων επενδυτών και η τιμή αγοράς που κατέβαλε η Meriton Holdings Limited επιβεβαίωσαν ότι η πραγματική οικονομική αξία της Valencia CF υπερβαίνει την καθαρή αξία που εμφανίζεται στους ετήσιους λογαριασμούς της Valencia CF και περιλαμβάνει την αγοραία τιμή των παικτών της, το εμπορικό σήμα του συλλόγου και τη διεθνή εικόνα του.

δ) Επιπλέον, η Valencia CF υποστηρίζει ότι ο υπολογισμός ενδεχόμενου στοιχείου ενίσχυσης θα έπρεπε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι κατά τον χρόνο λήψης του υπό εξέταση μέτρου η Valencia CF δεν αντιμετώπιζε «σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες» αλλά είχε μια μάλλον «ικανοποιητική αξιολόγηση» και ότι οι μετοχές της Valencia CF που παραδόθηκαν ως ασφάλεια από το Fundacion Valencia στο IVF θα πρέπει να θεωρηθούν «υψηλό» ή, τουλάχιστον, «κανονικό» επίπεδο εξασφάλισης.

ε) Η Valencia CF υποστηρίζει επίσης ότι η εγγύηση του 2009 είναι συμβατή με το προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο του 2009 για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης ([10]), το οποίο θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών που αναδείχθηκαν με την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε τον Οκτώβριο του 2008.

στ) Το Fundacion Valencia υποστηρίζει ότι τα διοικητικά όργανά του ενέκριναν σχέδιο αποπληρωμής το οποίο υποβλήθηκε στη Generalitat Valenciana και στην Bankia, προκειμένου η Bankia να χορηγήσει την εν λόγω εγγύηση και το δάνειο. Σύμφωνα με το συγκεκριμένο σχέδιο αποπληρωμής, το Fundacion Valencia είχε την υποχρέωση να πωλήσει όλες τις αποκτηθείσες μετοχές της Valencia CF έως τις 30 Ιουνίου 2015, ως εξής: α) στη φάση 1, που επρόκειτο να ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2010, το Fundacion Valencia θα διέθετε τουλάχιστον 47 663 μετοχές στην τιμή των 53,5 ευρώ ανά μετοχή, με αναμενόμενα έσοδα περίπου 2,5 εκατ. ευρώ· και β) στη φάση 2, που επρόκειτο να ολοκληρωθεί στις 30 Ιουνίου 2015, το Fundacion Valencia θα διέθετε προς πώληση 852 452 μετοχές σε τιμές από 53,5 έως 67,5 ευρώ ανά μετοχή· Το Fundacion Valencia επισημαίνει ότι η ημερομηνία της 30ής Ιουνίου 2015 συμπίπτει ακριβώς με την ημερομηνία ωρίμανσης του εγγυημένου δανείου. Το Fundacion Valencia είχε την υποχρέωση να χρησιμοποιήσει όλα τα έσοδα από την πώληση των μετοχών για την εξόφληση του εγγυημένου δανείου. Το Fundacion Valencia σημειώνει ότι η τιμή πώλησης των μετοχών θα ήταν ίση με την ονομαστική αξία τους συν τους τόκους του εγγυημένου δανείου που μπορεί να είχαν σωρευθεί στη διάρκεια της εν λόγω περιόδου. Ομοίως, το ποσό της πώλησης θα αυξανόταν εάν αυξάνονταν οι ετήσιοι τόκοι στη δανειακή σύμβαση που συνάφθηκε μεταξύ του Fundacion Valencia και της Bankia για την απόκτηση των μετοχών (δηλαδή εάν υπερέβαιναν το συμφωνηθέν 6 %). Το Fundacion Valencia προσθέτει ότι το εγγυημένο δάνειο θα αποπληρωνόταν επίσης μέσω χρηματικών εισφορών από θεσμικούς εντολοδόχους και τρίτα μέρη (δημόσια ιδρύματα και ιδιωτικές εταιρείες) και με το σταθερό εισόδημα από τις συνήθεις δραστηριότητές του. Σε αυτό το πλαίσιο, το Fundacion Valencia υποστηρίζει ότι η πρώτη πληρωμή τόκων που έπρεπε να καταβληθεί στις 27 Αυγούστου 2010 δεν κατέστη δυνατή λόγω της καθυστέρησης στην πώληση των μετοχών στη φάση 1, με αποτέλεσμα την αύξηση του εγγυημένου δανείου κατά 6 εκατ. ευρώ στις 10 Νοεμβρίου 2010 (μέτρο 4, βλέπε αιτιολογική σκέψη 11 ανωτέρω).

ζ) Το Fundacion Valencia υποστηρίζει επίσης ότι τον Φεβρουάριο του 2013 κατέβαλε ποσό 5 221 517,39 ευρώ στην Bankia για την προηγηθείσα μερική εκτέλεση της εγγύησης και την αντίστοιχη πληρωμή του ίδιου ποσού από το IVF (ως εγγυητή).

η) Το Fundacion Valencia υποστηρίζει τέλος ότι στις 24 Οκτωβρίου 2014 υπήρξε άρση της εγγύησης του 2009. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα των διαφόρων νομικών διαδικασιών που κινήθηκαν στην Ισπανία, η εγγύηση δεν ήταν σε ισχύ όλο αυτό το διάστημα, καθώς υπήρξαν περίοδοι κατά τις οποίες δεν υφίστατο, επειδή τα δικαστήρια την είχαν κηρύξει εξαρχής άκυρη, και άλλες περίοδοι κατά τις οποίες είχε ανασταλεί με δικαστική απόφαση που εκχωρούσε ασφαλιστικά μέτρα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Fundacion Valencia υποστηρίζει ότι, στην περίπτωση που κριθεί ότι

([8]) Απόφαση της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2004 στην υπόθεση C40/00, αιτιολογική σκέψη 120· απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 στην υπόθεση C-390/98, σκέψεις 77-78· και απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Μαΐου 2003 στις υποθέσεις C-328/99 και C-399/00, σκέψη 83.

([9]) Όπως υποβλήθηκαν από τη Valencia CF: α) η συνολική λογιστική αξία (κόστος αγοράς μείον ετήσια τοκοχρεολύσια) των παικτών της Valencia CF, όπως καταγράφεται στους ετήσιους λογαριασμούς της για το 2008/09, ανερχόταν σε 95,7 εκατ. ευρώ· β) η εκτιμώμενη συνολική αγοραία αξία των παικτών της Valencia CF τον Ιούνιο του 2009 ανερχόταν σε περίπου 235,7 εκατ. ευρώ· και γ) κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010 πωλήθηκαν παίκτες έναντι του ποσού των 78,7 εκατ. ευρώ (ενώ οι δαπάνες για νέες μεταγραφές ανήλθαν σε 14,5 εκατ. ευρώ).

([10]) ΕΕ C 16 της 22.1.2009, σ. 1.

η εν λόγω εγγύηση εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, αυτές οι περίοδοι αναστολής ή ακυρότητας θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή στην εκτίμησή της.

(47) Η Επιτροπή έλαβε επίσης παρατηρήσεις από τη Liga Nacional de Fútbol Profesional (Εθνική Ένωση Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου, «LFP»), δηλαδή την αθλητική ένωση που αποτελείται από όλες τις ανώνυμες αθλητικές εταιρείες και τους ποδοσφαιρικούς συλλόγους της Πρώτης και Δεύτερης Κατηγορίας της Ισπανίας, που συμμετέχουν σε επίσημες επαγγελματικές διοργανώσεις σε εθνικό επίπεδο.

(48) Στις παρατηρήσεις της, η LFP υποστηρίζει ότι μια πρώτη ανάγνωση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας δεν είναι αρκετά διαφωτιστική όσον αφορά τις επιπτώσεις που θα μπορούσαν να έχουν στον ανταγωνισμό οι ενδεχόμενες ενισχύσεις ούτε όσον αφορά τις επιπτώσεις στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, η LFP υποστηρίζει ότι ο τομέας του αθλητισμού εν γένει και του ποδοσφαίρου ειδικότερα, ιδίως λόγω της δημοφιλίας του μεταξύ των νέων, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ιδιαίτερο τρόπο, όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 165 της ΣΛΕΕ. Τέλος, η LFP υποστηρίζει ότι οι αθλητικές δραστηριότητες που ασκούν οι επαγγελματικοί αθλητικοί σύλλογοι εμπεριέχουν μια αδιαμφισβήτητη διάσταση δημόσιας υπηρεσίας, γεγονός που συνεπάγεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού σε αυτούς τους συλλόγους δεν πρέπει να εμποδίζει «νομικά ή πραγματικά» την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Σε αυτό το πλαίσιο, η LFP υποστηρίζει ότι η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ όπου δηλώνεται το συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά *«[των ενισχύσεων] για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή […], εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον»* αντικατοπτρίζει σαφώς αυτή την ιδέα. Επίσης, η LFP υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι έως σήμερα η Επιτροπή δεν έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της Συνθήκης στις εμπορικές αθλητικές δραστηριότητες δυσχεραίνει την εκτίμηση της παρούσας υπόθεσης, καθώς η απλή κατ' αναλογία εφαρμογή διαφόρων γενικών, ετερογενών προδιαγραφών από άλλους κλάδους δεν μπορεί να αποτελέσει ενδεδειγμένη λύση, καθώς υπάρχει σαφής και προφανής κίνδυνος προκατειλημμένης και μεροληπτικής εκτίμησης της υπόθεσης, επιπροσθέτως της ανασφάλειας δικαίου που συνεπάγεται η έλλειψη αυτή. Τέλος, η LFP διατείνεται ότι για την εκτίμηση των εικαζόμενων ενισχύσεων και της νομιμότητάς τους δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη ορισμένους κανόνες της LFP, αναφερόμενη συγκεκριμένα στην αποδοχή των προϋπολογισμών των συλλόγων, στα όρια δαπανών των συλλόγων, στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των συλλόγων, στην προστασία των πιστωτών, στον εξορθολογισμό των οικονομικών των συλλόγων, στην προώθηση των υπεύθυνων δαπανών και στην προστασία της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των συλλόγων.

6. ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

(49) Στα σχόλιά της επί των παρατηρήσεων που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Ισπανία επανέλαβε τη θέση της όπως διατυπώθηκε στην επιστολή της 27ης Απριλίου 2015, η οποία παρέθετε τα περισσότερα από τα επιχειρήματα που περιγράφηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 36 έως 45 ανωτέρω.

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

7.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

(50) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

(51) Προκειμένου να συναχθεί συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ή μη κρατικής ενίσχυσης, η Επιτροπή πρέπει να διερευνήσει κατά πόσον πληρούνται τα σωρευτικά κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (δηλαδή η μεταφορά κρατικών πόρων, το επιλεκτικό πλεονέκτημα, η δυνητική στρέβλωση του ανταγωνισμού και οι επιπτώσεις στις ενδοενωσιακές συναλλαγές) για καθένα από τα τέσσερα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης.

7.1.1. *Κρατικοί πόροι και καταλογισμός στο κράτος*

(52) Για να χαρακτηριστεί ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ένα μέτρο πρέπει να χορηγείται άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους και να καταλογίζεται στο κράτος. Σύμφωνα με τη νομολογία, οι πόροι μιας επιχείρησης πρέπει να θεωρούνται κρατικοί πόροι, εάν το κράτος είναι σε θέση, ασκώντας την κυριαρχική επιρροή του επί των εν λόγω επιχειρήσεων, να κατευθύνει τη χρήση των πόρων τους. ([11])

(53) Η μεταφορά κρατικών πόρων μπορεί να λάβει πολλές μορφές, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών εγγυήσεων. Οι τελευταίες θέτουν σε κίνδυνο τους κρατικούς πόρους, καθώς σε περίπτωση κατάπτωσής τους, επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός. Επιπλέον, κάθε εγγύηση που δεν αμείβεται κατάλληλα συνεπάγεται απώλεια οικονομικών πόρων για το Δημόσιο. Επιπροσθέτως, η δημιουργία απτού κινδύνου πρόσθετης επιβάρυνσης του Δημοσίου στο μέλλον, από μια εγγύηση, θεωρείται επαρκής για τους σκοπούς του άρθρου 107 παράγραφος 1 ([12]).

([11]) Υπόθεση C-482/99, Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (Stardust Marine), Συλλογή 2002, σ. I-4397.
([12]) Υπόθεση C-200/97 Ecotrade EU:C:1998:579, σκέψη 41 και συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-399/10 P και C-401/10 P, Bouygues και Bouygues Télécom κατά Επιτροπής κ.λπ. EU:C:2013:175, σκέψεις 137-139.

(54) Η Επιτροπή επισημαίνει αρχικά ότι όλες οι υπό εξέταση ενισχύσεις χορηγήθηκαν στο σύνολό τους από το IVF. Σύμφωνα με τις επίσημες πληροφορίες στον δικτυακό τόπο του IVF ([13]), το IVF συστάθηκε με τον νόμο 7/1990, της 28ης Δεκεμβρίου 1990, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπαγόμενο στην κυβέρνηση της Αυτόνομης Περιφέρειας της Βαλένθια (Generalitat Valenciana), η δε αποστολή του είναι να αποτελεί το κύριο μέσο δημόσιας πιστωτικής πολιτικής και να συμβάλλει στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της Generalitat Valenciana όσον αφορά το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το IVF είναι δημόσιος χρηματοπιστωτικός φορέας υπό τον έλεγχο της Generalitat Valenciana, της οποίας οι εκπρόσωποι συμμετέχουν επίσης στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Επενδύσεων του IVF. Το IVF υπάγεται σήμερα στο Υπουργείο Οικονομικών της Generalitat Valenciana ([14]).

(55) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αποστολή του IVF συνδέεται στενά με τη δημόσια διοίκηση και την υλοποίηση των αποφάσεων των δημοσίων αρχών. Ο δημόσιος χαρακτήρας των δραστηριοτήτων της επιχείρησης αποτελεί ουσιώδη ένδειξη καταλογισμού στο δημόσιο της συμπεριφοράς της επιχείρησης ([15]), ιδίως εφόσον η επιχείρηση χρησιμοποιείται από το κράτος ως όχημα υλοποίησης μιας πολιτικής ([16]), αντί επιδίωξης αμιγώς εμπορικού σκοπού ([17]). Η Ισπανία δεν παρέθεσε επιχειρήματα όσον αφορά τη συγκεκριμένη ένδειξη. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι της Generalitat Valenciana συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του IVF (βλέπε αιτιολογική σκέψη 6 ανωτέρω).

(56) Με βάση τις παραπάνω σκέψεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Δημόσιο άσκησε σαφή και άμεση επιρροή στο IVF. Αυτό δεν αμφισβητήθηκε από την Ισπανία. Η τελευταία διατείνεται επίσης ότι η χορήγηση των εν λόγω εγγυήσεων, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις τους, ευθυγραμμίζονταν με τους προϋπολογισμούς που εγκρίθηκαν δυνάμει των διατάξεων και των ορίων που προβλέπονται από την ισπανική νομοθεσία, αναφερόμενη συγκεκριμένα στο IVF (βλέπε αιτιολογική σκέψη 37), γεγονός που αποδεικνύει ότι οι εν λόγω ενισχύσεις συνεπάγονταν χορήγηση κρατικών πόρων. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφαίνεται ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από το IVF συνιστούν κρατικούς πόρους και πρέπει να καταλογιστούν στην Ισπανία.

7.1.2. *Επιλεκτικό πλεονέκτημα*

(57) Τα υπό εξέταση κρατικά μέτρα παρέχουν επιλεκτικό πλεονέκτημα, καθώς λειτουργούν προς όφελος μεμονωμένων επιχειρήσεων. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, τα εν λόγω κρατικά μέτρα κατέστησαν δυνατή τη χρηματοδότηση της απόκτησης μετοχών από τα αντίστοιχα Fundaciones στους τρεις υπό εξέταση ποδοσφαιρικούς συλλόγους, μέσω εισφορών κεφαλαίου.

(58) Όσον αφορά την ύπαρξη πλεονεκτήματος, η Ισπανία υποστηρίζει ότι η απόφαση λήψης του μέτρου 1 ήταν σύμφωνη με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς λόγω του σχεδίου βιωσιμότητας του 2009. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτό τον ισχυρισμό αυτό για τους εξής λόγους:

α) το σχέδιο βιωσιμότητας του 2009 δεν περιλαμβάνει ανάλυση ευαισθησίας των κινδύνων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις οικονομικές επιδόσεις της Valencia CF. Απουσίαζαν κεντρικές πτυχές της εν λόγω αξιολόγησης, όπως π.χ. οι επιπτώσεις των διαφόρων πιθανών θέσεων του συλλόγου στην τελική κατάταξη του πρωταθλήματος, οι μεταβολές των τιμών στην αγορά ακινήτων, στην αγορά των χορηγών ή στην αγορά των τηλεοπτικών δικαιωμάτων, οι δυνητικοί κίνδυνοι σε σχέση με τη δυνατότητα των οπαδών να πληρώνουν εισιτήρια διαρκείας ή απλά εισιτήρια, οι πιθανότητες τραυματισμού των παικτών, οι αλλαγές στη μεταγραφική αγορά κ.λπ.

β) Επιπλέον, τα οικονομικά αποτελέσματα που προβλέπονταν στο σχέδιο βιωσιμότητας δεν ανέρχονταν σε επίπεδο που θα μπορούσε να θεωρηθεί επαρκές για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της Valencia CF. Πράγματι, όπως αποδεικνύεται στον πίνακα 4 ανωτέρω, το σχέδιο βιωσιμότητας του 2009 παρουσίαζε ζημίες εκμετάλλευσης έως το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2013, δηλαδή για τα τέσσερα έτη μετά τη λήψη του μέτρου 1. Επιπλέον, τα προβλεπόμενα κέρδη εκμετάλλευσης για τα οικονομικά έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2014 και τον Ιούνιο του 2015 αντιστοιχούσαν σε πολύ χαμηλά λειτουργικά περιθώρια, της τάξης του 1 % και του 4 % αντίστοιχα. Τέλος, όσον αφορά τα προβλεπόμενα κέρδη προ φόρων του συλλόγου έως το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2015, ισχύει η ίδια ανάλυση με τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανωτέρω, ενώ τα αξιοσημείωτα υψηλά αποτελέσματα των 50,5 εκατ. ευρώ κατά το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2011 και των 154,8 εκατ. ευρώ το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2012 δεν είναι αντιπροσωπευτικά των οικονομικών επιδόσεων του συλλόγου, αλλά αποτελούν έκτακτα αποτελέσματα που προήλθαν από την πώληση οικοπέδων.

(59) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο βιωσιμότητας του 2009 δεν παρουσίαζε καμία προοπτική για αποπληρωμή από τη Valencia CF του εγγυημένου δανείου του 2009, καθώς δεν περιλάμβανε στοιχεία ανάκαμψης της Valencia CF από τις ετήσιες ζημίες ή τα αξιοσημείωτα υψηλά επίπεδα χρέους της και δεν περιλάμβανε τις αξιόπιστες και επεξεργασμένες οικονομικές προβλέψεις που θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα επαρκές και αξιόπιστο σχέδιο βιωσιμότητας.

([13]) http://www.ivf.gva.es/
([14]) http://www.ivf.gva.es/p.aspx?pag=InformacionInstitucional.
([15]) Stardust Marine, σκέψη 56· Air France, σκέψη 58.
([16]) Steinlike & Weinlig κατά Γερμανίας, 78/76, απόφαση της 22ας Μαρτίου 1977, σκέψεις 17-18.
([17]) Pearle BV και λοιποί κατά Hoofdbedrijfschap Ambachten, C-345/02, απόφαση της 15ης Ιουλίου 2004, σκέψη 37.

(60) Επιπλέον, η Valencia CF υποστηρίζει ότι η ανοικτή διαδικασία υποβολής προσφορών που προκήρυξε η Fundacion Valencia, ο μεγάλος αριθμός υποψήφιων επενδυτών και η τιμή αγοράς που κατέβαλε η *Meriton Holdings Limited* επιβεβαίωσαν ότι η πραγματική οικονομική αξία της Valencia CF υπερβαίνει την καθαρή αξία που εμφανίζεται στους ετήσιους λογαριασμούς της Valencia CF και περιλαμβάνει την αγοραία τιμή των παικτών της, το εμπορικό σήμα του συλλόγου και τη διεθνή εικόνα του. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτό αυτό το επιχείρημα, αφού η πώληση των μετοχών του συλλόγου στη *Meriton Holdings Limited* πραγματοποιήθηκε το 2014, δηλαδή 5 έτη μετά το 2009, έτος λήψης του μέτρου 1, και περισσότερο από 3 έτη μετά τη λήψη του μέτρου 4, και, συνεπώς, δεν σχετίζεται με την αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης της Valencia CF το 2009.

(61) Η Valencia CF διατείνεται επίσης ότι η πώληση των μετοχών που είχε αποκτήσει το Fundacion Valencia το 2009 –οι οποίες διατέθηκαν σε τιμή υψηλότερη από την τιμή κτήσης των 48,08 ευρώ ανά μετοχή– και το γεγονός ότι οι εν λόγω μετοχές ελήφθησαν ως ασφάλεια από το IVF για την εγγύησή του, δείχνουν ότι το IVF, υπό την ιδιότητά του ως εγγυητή, ενήργησε σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, καθώς η αξία των εν λόγω μετοχών θα κάλυπτε τον κίνδυνο του IVF ως εγγυητή. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί αυτόν τον ισχυρισμό επειδή οι πωλήσεις των εν λόγω μετοχών πραγματοποιήθηκαν μετά τη χρήση τους ως ασφάλεια από το IVF, κατά τα οικονομικά έτη 2010-2011, 2011-2012 και 2013-2014. Συνεπώς, οι τιμές στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι πωλήσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ενδεικτικές της αξίας των εν λόγω μετοχών το 2009.

(62) Όσον αφορά το μέτρο 4 και ειδικά το σκέλος που σχετίζεται με την εικαζόμενη αύξηση της υφιστάμενης εγγύησης τον Φεβρουάριο του 2013, λόγω της οποίας η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας ότι επρόκειτο για πληρωμή ύψους 4,9 εκατ. ευρώ την οποία πραγματοποίησε το IVF τον Φεβρουάριο του 2013 προκειμένου να καλύψει τη μερική επίκληση της κρατικής εγγύησης από τη Bankia, λόγω μη καταβολής της δόσης τόκων της 26ης Αυγούστου 2012. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η πληρωμή αποτελούσε εκπλήρωση της υποχρέωσης του IVF ως εγγυητή και όχι νέο μέτρο υπέρ του δικαιούχου. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω πληρωμή του Φεβρουαρίου του 2013 δεν παρείχε πρόσθετο πλεονέκτημα στον δικαιούχο και, ως εξ αυτού, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

(63) Όσον αφορά τον καθορισμό των δικαιούχων, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, μια οντότητα που κατέχει πλειοψηφική συμμετοχή σε μια εταιρεία πρέπει να θεωρείται ότι συμμετέχει στην οικονομική δραστηριότητα της εταιρείας αυτής εάν ασκεί ουσιαστικά έλεγχο εμπλεκόμενη άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εταιρείας, και ειδικότερα εάν: α) μέλη του συμβουλίου(-ων) της είναι διορισμένα στο συμβούλιο(-α) της ελεγχόμενης εταιρείας· και β) υφίστανται συμφωνίες χρηματοδότησης μεταξύ των δύο οντοτήτων ([18]).

(64) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι εισφορές κεφαλαίου επέτρεψαν στα τρία Fundaciones να αποκτήσουν πλειοψηφική συμμετοχή στους αντίστοιχους ποδοσφαιρικούς συλλόγους. Συγκεκριμένα, το Fundacion Valencia έγινε κάτοχος του 72 % των μετοχών (έναντι ποσοστού 1,6 % που ήλεγχε πριν από την εισφορά κεφαλαίου). Επίσης, στην ετήσια έκθεση της Valencia CF (Ιούνιος 2012) δηλώνεται ότι η Valencia CF ανήκει σε όμιλο εταιρειών με μητρική ή ελέγχουσα εταιρεία το Fundacion Valencia.

(65) Όσον αφορά το Fundacion Hercules, έγινε κάτοχος του 81,96 % των μετοχών, με τον δεύτερο την τάξει μέτοχο να κατέχει ποσοστό 16,99 % (πριν από την εισφορά κεφαλαίου το Fundacion Hercules δεν διέθετε μετοχές).

(66) Τέλος, το Fundacion Elche έγινε κάτοχος του 63,45 % και ο μόνος μέτοχος της Elche CF με ποσοστό άνω του 10 % (πριν από την εισφορά κεφαλαίου δεν διέθετε μετοχές).

(67) Όσον αφορά τα μέλη των συμβουλίων των Fundaciones και των ποδοσφαιρικών συλλόγων, η Επιτροπή επισημαίνει ότι: α) όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Valencia CF ήταν επίσης μέλη του Συμβουλίου του Fundacion Valencia· β) η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Elche CF ήταν επίσης μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Fundacion Elche· και γ) όπως προβλέπεται από το καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό του Fundacion Hercules, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Hercules CF είναι κατά τον νόμο μέλη του διοικητικού οργάνου του Fundacion Hercules («Patronato»). Τέλος, όσον αφορά τις συμφωνίες χρηματοδότησης μεταξύ των Fundaciones και των αντίστοιχων ποδοσφαιρικών συλλόγων, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα ιδρύματα είχαν δεσμευθεί να αποπληρώσουν τα δάνεια που είχαν χρηματοδοτήσει τους συλλόγους, π.χ. μέσω της πώλησης των μετοχών που απέκτησαν μέσω των δανείων αυτών. Επομένως, τα Fundaciones είχαν ενεργό και σταθερό ρόλο στη χρηματοδότηση των συλλόγων, όχι μόνον ως οι οντότητες που χρηματοδότησαν τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των συλλόγων, αλλά και ως οι οντότητες που εξυπηρέτησαν τα δάνεια με τα οποία εξασφαλίστηκαν τα εν λόγω κεφάλαια από τους συλλόγους. Τα ανωτέρω αποδεικνύουν ότι τα τρία Fundaciones, ως μητρικές ή ελέγχουσες οντότητες, συμμετείχαν στη διαχείριση των αντίστοιχων ποδοσφαιρικών συλλόγων.

(68) Την ίδια στιγμή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όπως δηλώνεται στις δανειακές συμβάσεις και στις συμβάσεις εγγύησης, οι εγγυήσεις για το δάνειο των 75 εκατ. ευρώ στο Fundacion Valencia, το δάνειο των 18 εκατ. ευρώ στο Fundacion

([18]) Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Cassa di Risparmio di Firenze, C-222/04.

Hercules και το δάνειο των 14 εκατ. ευρώ στο Fundacion Elche χορηγήθηκαν από το IVF με μοναδικό σκοπό την απόκτηση, από τα τρία Fundaciones, μετοχών της Valencia CF, της Hercules CF και της Elche CF, αντίστοιχα. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτή η οικονομική διευθέτηση είχε ως στόχο να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου των ποδοσφαιρικών συλλόγων χρησιμοποιώντας ως χρηματοδοτικά οχήματα τα Fundaciones και, συνεπώς, σκοπός των μέτρων δεν ήταν να ωφεληθούν τα Fundaciones, αλλά οι αντίστοιχοι σύλλογοι. Ως προς αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η οικονομική κατάσταση των Fundaciones κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων (βλέπε πίνακες 2,4 και 6) δείχνει ότι η θέση των Fundaciones δεν βελτιώθηκε χάρη στις εν λόγω εγγυήσεις, αλλά παρέμεινε ως είχε, και συνέχισε να χαρακτηρίζεται από χαμηλά έσοδα, ζημίες ή μηδενικά αποτελέσματα, χαμηλή αξία περιουσιακών στοιχείων και σχετικά αυξημένο χρέος. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι τα Fundaciones ήταν οι δανειολήπτες-οφειλέτες των δανείων και οι οντότητες που καλύπτονταν από τις εγγυήσεις, ο κίνδυνος ενεργοποίησης των εγγυήσεων συνδεόταν με τις επιδόσεις των συλλόγων, καθώς είχε προβλεφθεί ότι η αποπληρωμή των εγγυημένων δανείων (κεφαλαίου και τόκων) θα πραγματοποιούνταν μέσω της πώλησης των αποκτηθεισών μετοχών των ποδοσφαιρικών συλλόγων. Το ίδιο ισχύει επίσης για το μέτρο 4, που προέκυψε ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης στη φάση 1 της πώλησης των αποκτηθεισών μετοχών της Valencia CF, η οποία επρόκειτο να χρηματοδοτήσει τα τοκοχρεολύσια του δανείου.

(69) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δικαιούχοι των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης είναι η Valencia CF για τα μέτρα 1 και 4, η Hercules CF για το μέτρο 2 και η Elche CF για το μέτρο 3.

(70) Όσον αφορά τις οικονομικές δυσχέρειες των δικαιούχων, όπως έχει ήδη επισημανθεί, τα υπό εξέταση μέτρα είχαν ως στόχο να διευκολύνουν τη χρηματοδότηση των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου των ποδοσφαιρικών συλλόγων και ο κίνδυνος ενεργοποίησης των εγγυήσεων συνδεόταν με τις επιδόσεις των ποδοσφαιρικών συλλόγων, καθώς είχε προβλεφθεί ότι η αποπληρωμή των εγγυημένων δανείων θα πραγματοποιούνταν μέσω της πώλησης των αποκτηθεισών μετοχών των ποδοσφαιρικών συλλόγων. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η ανάλυση που ακολουθεί βασίζεται στα οικονομικά στοιχεία της Valencia CF, της Hercules CF και της Elche CF, λαμβανομένης υπόψη της αξίας του κάθε μεμονωμένου δικαιούχου.

(71) Για να ορίσει ένα κριτήριο αναφοράς για την τιμή των εφαρμοσθέντων κρατικών μέτρων που θα ήταν σύμφωνη με την αγορά (και, συνεπώς, να προσδιορίσει αν οι κρατικές εγγυήσεις συνιστούν πλεονέκτημα για τους συλλόγους), η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει την πιστοληπτική ικανότητα των δικαιούχων. Η Ισπανία δεν παρείχε πληροφορίες σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα των δικαιούχων κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, όπως φαίνεται αναλυτικά στους πίνακες 1, 3 και 5 ανωτέρω, η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσχέρειες πριν από την εφαρμογή των υπό εξέταση μέτρων.

(72) Οι κατευθυντήριες γραμμές Δ&Α του 2004 περιέχουν τον ορισμό των προβληματικών επιχειρήσεων που ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων. Το σημείο 10 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 ορίζει ότι μια επιχείρηση θεωρείται προβληματική «εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των 12 τελευταίων μηνών». Η εν λόγω διάταξη αντικατοπτρίζει την παραδοχή ότι μια επιχείρηση που παρουσιάζει μαζική απώλεια του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της δεν θα είναι ικανή να ανακόψει τη ζημιογόνο πορεία της, η οποία θα την οδηγήσει προς μια σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα (όπως προβλέπεται στο σημείο 9 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004).

Valencia CF

(73) Στην περίπτωση της Valencia CF, όπως φαίνεται στις οικονομικές καταστάσεις της, κατά την περίοδο Ιουνίου 2007 — Ιουνίου 2009, το εγγεγραμμένο κεφάλαιό της δεν σημείωσε απώλειες αλλά παρέμεινε σταθερό. Ωστόσο, οι οικονομικές καταστάσεις της Valencia CF για τα τρία οικονομικά έτη που προηγήθηκαν της χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης (οικονομικά έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2007, τον Ιούνιο του 2008 και τον Ιούνιο του 2009) δείχνουν ότι η εταιρεία είχε αρνητική συνολική καθαρή θέση τον Ιούνιο του 2007 και τον Ιούνιο του 2009 λόγω των σημαντικών ζημιών που υπέστη κατά τα αντίστοιχα έτη. Γι' αυτόν τον λόγο η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει εφαρμογή το σημείο 10 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 καθώς απολέσθηκε το σύνολο του κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού απολέσθηκε κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2009. Σε προηγούμενες υποθέσεις ([19]), η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, εφόσον μια επιχείρηση παρουσιάζει αρνητική καθαρή θέση, τεκμαίρεται εκ προοιμίου ότι πληρούνται τα κριτήρια του σημείου 10 στοιχείο α). Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης σε πρόσφατη απόφασή του ([20]) ότι μια εταιρεία με αρνητική καθαρή θέση μπορεί να θεωρηθεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004: «*η ύπαρξη αρνητικών ιδίων κεφαλαίων η οποία […] μπορεί να θεωρηθεί σημαντική ένδειξη της προβληματικής καταστάσεως μιας επιχειρήσεως*».

([19]) Απόφαση 2008/716/ΕΚ της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 2008, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 38/07 (πρώην NN 45/07) που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία υπέρ της Arbel Fauvet Rail SA (ΕΕ L 238 της 5.9.2008, σ. 27), απόφαση 2012/541/ΕΕ της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2012, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.26534 — (C 27/10 πρώην NN 6/09) που χορήγησε η Ελλάδα υπέρ της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας ΑΕ (ΕΕ L 279 της 12.10.2012, σ. 30), απόφαση 2014/539/ΕΕ της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2014, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) που χορήγησε η Ελλάδα προς τη ΛΑΡΚΟ Γενική Μεταλλευτική & Μεταλλουργική Εταιρεία ΑΕ (ΕΕ L 254 της 28.8.2014, σ. 24).

([20]) Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-102/07 Freistaat Sachsen κατά Επιτροπής και T-120/07 MB Immobilien και MB System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-585.

(74) Η Επιτροπή θεωρεί ότι κατά την περίοδο Ιουνίου 2007-Ιουνίου 2009 το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Valencia CF φαίνεται να παραμένει σταθερό επειδή στη διάρκεια αυτής της περιόδου ο σύλλογος δεν έλαβε κατάλληλα μέτρα με σκοπό τη μετατροπή της καθαρής θέσης της από αρνητική σε θετική και, ταυτοχρόνως, την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της σε ένα επαρκές επίπεδο. Τα εν λόγω ενδεικνυόμενα μέτρα θα μπορούσαν να είναι είτε κεφαλαιοποίηση των ζημιών είτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είτε αμφότερα. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κεφαλαιοποίηση των ζημιών θα είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια ολόκληρου του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του συλλόγου, δεδομένου ότι οι συσσωρευμένες ζημίες υπερέβαιναν το εγγεγραμμένο κεφάλαιο. Ως εξ αυτού, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην παρούσα υπόθεση πληρούνται τα κριτήρια του σημείου 10 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004.

(75) Εξάλλου, όσον αφορά τα κριτήρια στο σημείο 11 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Valencia CF υπέστη σημαντικές ζημίες κατά τα οικονομικά έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2007 και τον Ιούνιο του 2009, οι οποίες ανήλθαν σε 26,1 εκατ. ευρώ και σε 59,2 εκατ. ευρώ αντίστοιχα. Επίσης, ο κύκλος εργασιών της Valencia CF μειώθηκε κατά 20 % και πλέον, από 107,6 εκατ. ευρώ το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2007 σε 99,4 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο του 2008 και σε 82,4 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο του 2009. Επιπροσθέτως, η Valencia CF είχε υψηλό επίπεδο χρέους, όπως αποδεικνύει ο δείκτης χρεών/ίδια κεφάλαια που ήταν 73,5 τον Ιούνιο του 2008 και είχε αρνητικό πρόσημο το 2007 και το 2009. Για το ίδιο θέμα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο δείκτης χρεών/ίδια κεφάλαια της Valencia CF ανέκτησε θετικό πρόσημο από τον Ιούνιο του 2010 και μετά, ενώ κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη ήταν αρνητικός· ωστόσο, η εν λόγω εξέλιξη οφειλόταν αποκλειστικά στην εισφορά κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε το 2009 χάρη στην εν λόγω κρατική εγγύηση και δεν προερχόταν από τις δραστηριότητες του συλλόγου. Επίσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, παρά το θετικό πρόσημο του δείκτη χρεών/ίδια κεφάλαια της Valencia CF κατά το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010, ο εν λόγω δείκτης παρέμεινε εντούτοις σχετικά υψηλός για το συγκεκριμένο έτος, γεγονός που καταδεικνύει το υψηλό επίπεδο χρέους του συλλόγου.

(76) Επιπροσθέτως, κατά το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2011 (το έτος λήψης του μέτρου 4) η Valencia CF είχε αυξημένο κύκλο εργασιών και παρουσίασε κέρδη. Ωστόσο, τα κέρδη του συλλόγου παρέμειναν σχεδόν μηδενικά, ενώ το χρέος του συνέχισε να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα.

(77) Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι, ήδη από τον Ιούνιο του 2007 και κατά τη χρονική στιγμή που χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις 1 και 4, η Valencia CF ήταν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, το οποίο ορίζει ότι μια εταιρεία μπορεί να θεωρείται προβληματική «όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις […] όπως αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων, πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασθένιση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού».

Hercules CF

(78) Όσον αφορά την Hercules CF, σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία της (βλέπε πίνακα 3 ανωτέρω), στη διάρκεια των οικονομικών ετών που έληξαν τον Ιούνιο του 2008, του 2009 και του 2010 κατέγραψε αυξανόμενες ζημίες (από 5,7 εκατ. ευρώ το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2008 σε 17,6 εκατ. ευρώ το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010). Οι ζημίες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα αρνητικές καθαρές θέσεις κατά τα ίδια αυτά έτη (22,6 εκατ. ευρώ, 29,6 εκατ. ευρώ και 29,4 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα). Αυτό αποδεικνύει ότι η Hercules CF ήταν προβληματική κατά την έννοια του σημείου 10 στοιχείο α) (όπως και η Valencia CF, βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 74-75 ανωτέρω) και του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 κατά τον χρόνο λήψης του μέτρου 2.

Elche CF

(79) Όσον αφορά την Elche CF, όπως φαίνεται στις οικονομικές καταστάσεις της (βλέπε πίνακα 5 ανωτέρω), ο σύλλογος εμφάνισε φθίνοντα κύκλο εργασιών (από το 2008 έως το 2010) κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2009, αρνητικά κέρδη προ φόρων (EBT) κατά τα οικονομικά έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2007, του 2008, του 2009 και του 2010, και αρνητική καθαρή θέση κατά τα έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2009 και του 2010 (– 10,2 εκατ. ευρώ και τα δύο έτη). Τα οικονομικά στοιχεία του συλλόγου παρουσίασαν βελτίωση στη διάρκεια του οικονομικού έτους που έληξε τον Ιούνιο του 2011, όταν κατέγραψε κέρδη για πρώτη φορά από τον Ιούνιο του 2007 και η καθαρή θέση του ανέκτησε το θετικό πρόσημο (4,3 εκατ. ευρώ) για πρώτη φορά από τον Ιούνιο του 2009. Ωστόσο, η βελτίωση οφειλόταν στην εισφορά κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε κατά το συγκεκριμένο οικονομικό έτος χάρη στην υπό διερεύνηση κρατική εγγύηση (μέτρο 3). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι η Elche CF ήταν προβληματική κατά την έννοια του σημείου 10 στοιχείο α) και του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004 κατά τον χρόνο λήψης του μέτρου 3.

(80) Την ίδια στιγμή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF δεν βρίσκονταν σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, κατά την έννοια του σημείου 2.2 και του σημείου 4.1 α) της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις του 2008, στη διάρκεια των ετών που προηγήθηκαν της λήψης των υπό εξέταση μέτρων. Δεν μπορεί να αγνοηθεί το

γεγονός ότι η Valencia CF κατέγραψε κέρδη της τάξης των 12,4 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2008 και κατείχε άυλα περιουσιακά στοιχεία σημαντικής αξίας υπό μορφή συμβολαίων ποδοσφαιριστών. Ειδικότερα: α) η συνολική λογιστική αξία (κόστος αγοράς μείον ετήσια τοκοχρεολύσια) των συμβολαίων των παικτών της Valencia CF, όπως καταγράφεται στους ετήσιους λογαριασμούς της για το 2008/09, ανερχόταν σε 95,7 εκατ. ευρώ· β) η εκτιμώμενη συνολική αγοραία αξία των συμβολαίων των παικτών της Valencia CF τον Ιούνιο του 2009 ανερχόταν σε περίπου 235,7 εκατ. ευρώ· και γ) κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010 πωλήθηκαν συμβόλαια παικτών έναντι ποσού 78,7 εκατ. ευρώ (ενώ οι δαπάνες για νέες μεταγραφές ανήλθαν σε 14,5 εκατ. ευρώ). Όσον αφορά την Hercules CF, ο σύλλογος κατέγραψε αύξηση του κύκλου εργασιών του κατά 35 %, από 4 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2008 σε 5,4 εκατ. ευρώ κατά το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010. Τέλος, η Elche CF κατέγραψε μείωση ζημιών κατά 82 %, από 6,2 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2007 σε 1,1 εκατ. ευρώ κατά το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2010.

(81) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη συνήθη μεθοδολογία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, οι οφειλέτες σε κατάσταση αθέτησης υποχρέωσης λαμβάνουν αξιολόγηση κατώτερη της CCC (ή οποιασδήποτε διαβάθμισης της κατηγορίας C). Π.χ. ο ορισμός της Standard & Poor's ([21]) για την αξιολόγηση C των εκδοτών βραχυπρόθεσμων χρεωστικών τίτλων αφορά τους «ευάλωτους» οφειλέτες ([22]), ενώ ο ορισμός για τις αμέσως κατώτερες διαβαθμίσεις R και SD-D αφορά αντίστοιχα τους οφειλέτες «υπό ρυθμιστική εποπτεία» ([23]) και τους οφειλέτες σε επιλεκτική αθέτηση ή αθέτηση ([24]). Κατά συνέπεια, αφού η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF δεν υπόκειντο σε διαδικασίες αφερεγγυότητας ούτε είχαν αθετήσει υποχρεώσεις τους κατά τον χρόνο λήψης των εν λόγω μέτρων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πιστοληπτική τους ικανότητα εκείνη την εποχή δεν αξιολογούνταν ως κατώτερη της κατηγορίας CCC.

(82) Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σχετικά υψηλή λογιστική αξία των ποδοσφαιριστών της Valencia (στοιχεία ενεργητικού) δεν μπορεί να σημαίνει ότι ο σύλλογος δεν αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες. Ενώ η λογιστική αξία των παικτών της Valencia CF ήταν σημαντική, όπως απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του συλλόγου, η τιμή πώλησης των ίδιων παικτών σε περίπτωση ανάγκης θα ήταν σχετικά χαμηλή επειδή οι αγοραστές θα εκμεταλλεύονταν το γνωστό γεγονός της δυσχερούς θέσης του πωλητή (Valencia CF) με στόχο να πετύχουν χαμηλές τιμές. Επιπροσθέτως, η αγοραία αξία των παικτών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τυχαία γεγονότα όπως οι τραυματισμοί, γεγονός που καθιστά αυτή την αγοραία τιμή σε μεγάλο βαθμό ασταθή. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Valencia CF αποτελούσε προβληματική επιχείρηση κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων 1 και 4.

(83) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή θεωρεί ότι, επειδή οι τρεις σύλλογοι αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσχέρειες κατά την περίοδο πριν από την εφαρμογή των μέτρων, η πιστοληπτική τους ικανότητα μπορεί να αξιολογηθεί ως κατηγορίας CCC ([25]).

(84) Η Valencia CF υποστηρίζει ότι η συνολική αγοραία αξία των παικτών της σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το εγγεγραμμένο κεφάλαιό της κατά την περίοδο 2007-2009 δεν σημείωσε απώλειες αλλά παρέμεινε σταθερό και ότι ο σύλλογος επέστρεψε στην κερδοφορία τα έτη 2011 και 2012 θα αρκούσαν για να καταρρίψουν το επιχείρημα ότι η Valencia CF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες επειδή παρουσίαζε αρνητική καθαρή θέση κατά την περίοδο 2007-2009. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτό αυτό το επιχείρημα, για τους λόγους που εξηγήθηκαν ήδη στις αιτιολογικές σκέψεις 70 έως 83.

(85) Όσον αφορά το στοιχείο της ενίσχυσης που εμπεριέχουν τα μέτρα, το σύνολο των οποίων αφορά κρατικές εγγυήσεις, η Επιτροπή παραπέμπει στην ανακοίνωση για τις εγγυήσεις του 2008, τμήματα 2.2 και 3.2. Η ανακοίνωση για τις εγγυήσεις του 2008 ορίζει ότι η εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων αρκεί προκειμένου να διασφαλίζεται η απουσία κρατικής ενίσχυσης. Οι εν λόγω προϋποθέσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων ότι ο δανειολήπτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες και ότι η εγγύηση δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 80 % του οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης. Ωστόσο, όταν ο δανειολήπτης δεν καταβάλλει για την εγγύηση τιμή που εμπεριέχει ανάληψη κινδύνου, του παρέχονται πλεονεκτικοί όροι. Εξάλλου, όταν ο δανειολήπτης είναι μια επιχείρηση που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, δεν μπορεί να βρει πιστωτικό ίδρυμα διατεθειμένο να του χορηγήσει πιστώσεις με οποιουσδήποτε όρους, χωρίς κρατική εγγύηση.

([21]) https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/article/-/view/sourceId/504352

([22]) «Ένας οφειλέτης με αξιολόγηση "C" είναι επί του παρόντος ευάλωτος σε μη πληρωμή η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα μια αξιολόγηση "SD" ή "D" για τον εκδότη, και η εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεών του εξαρτάται από την ύπαρξη ευνοϊκών επιχειρηματικών, χρηματοπιστωτικών και οικονομικών συνθηκών».

([23]) «Ένας οφειλέτης με αξιολόγηση "R" βρίσκεται υπό ρυθμιστική εποπτεία λόγω της οικονομικής κατάστασής του. Κατά τη διάρκεια της ρυθμιστικής εποπτείας, οι ρυθμιστικοί φορείς μπορεί να έχουν την εξουσία να προκρίνουν μια κατηγορία υποχρεώσεων έναντι άλλων ή να εξοφλούν ορισμένες υποχρεώσεις και όχι άλλες».

([24]) «Ένας οφειλέτης με αξιολόγηση "SD" (επιλεκτική αθέτηση) ή "D" (αθέτηση) δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει μία ή περισσότερες από τις οικονομικές του υποχρεώσεις (με ή χωρίς διαβάθμιση), εξαιρουμένων των υβριδικών μέσων που ταξινομούνται ως ρυθμιστικά ίδια κεφάλαια, ή δεν κατέβαλε πληρωμή σύμφωνα με τους όρους, όταν αυτή κατέστη ληξιπρόθεσμη. Ένας οφειλέτης θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης εκτός εάν η Standard & Poor's πιστεύει ότι οι εν λόγω πληρωμές θα γίνουν εντός μιας δηλωθείσας περιόδου χάριτος. Ωστόσο, μια δηλωθείσα περίοδος χάριτος που υπερβαίνει τις πέντε εργάσιμες ημέρες θα αντιμετωπίζεται ως πέντε εργάσιμες ημέρες. Η αξιολόγηση "D" αποδίδεται όταν η Standard & Poor's πιστεύει ότι η αθέτηση θα έχει γενικευμένο χαρακτήρα και ότι ο οφειλέτης θα αθετήσει όλες ή ουσιαστικά όλες τις υποχρεώσεις του καθώς θα καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η αξιολόγηση "SD" αποδίδεται όταν η Standard & Poor's πιστεύει ότι ο οφειλέτης αθέτησε επιλεκτικά την πληρωμή μιας συγκεκριμένης έκδοσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, εξαιρουμένων των υβριδικών μέσων που ταξινομούνται ως ρυθμιστικά ίδια κεφάλαια, αλλά ότι θα συνεχίσει να εκπληρώνει εγκαίρως τις υποχρεώσεις πληρωμής του στις λοιπές εκδόσεις ή κατηγορίες υποχρεώσεων. Η αξιολόγηση ενός οφειλέτη υποβαθμίζεται σε "D" ή "SD" εάν αυτός προχωρήσει σε προσφορά ανταλλαγής προβληματικού χρέους (distressed exchange)».

([25]) Η συγκεκριμένη κατηγορία πιστοληπτικής ικανότητας αναφέρεται σε εταιρείες των οποίων η ικανότητα πληρωμής εξαρτάται από την ύπαρξη σταθερών ευνοϊκών συνθηκών και περιλαμβάνει τις αξιολογήσεις CCC+, CCC και CCC–, CC σύμφωνα με την κλίμακα αξιολόγησης της Standard and Poor's.

(86) Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή διαφωνεί με το επιχείρημα της Ισπανίας ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις του 2008. Εφαρμόζοντας τα κριτήρια αυτά στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι:

α) Η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσχέρειες (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 70 έως 82 ανωτέρω) κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων 1, 2, 3 και 4.

β) Όπως εξηγήθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 7 έως 9 ανωτέρω, οι εγγυήσεις κάλυπταν περισσότερο από το 100 % των υποκείμενων δανείων.

γ) Οι ετήσιες προμήθειες 0,5 %-1 % που χρεώνονταν για τις εν λόγω εγγυήσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντανακλούσαν τον κίνδυνο αθέτησης πληρωμής των εγγυημένων δανείων, δεδομένων των δυσχερειών που αντιμετώπιζαν η Valencia CF, η Hercules CF και η Elche CF και ιδίως του υψηλού δείκτη χρεών/ίδια κεφάλαια ή του γεγονότος ότι είχαν αρνητική καθαρή θέση κατά τον χρόνο λήψης των εν λόγω μέτρων.

(87) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4 δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην ανακοίνωση για τις εγγυήσεις του 2008 και, συνεπώς, κρίνει ότι οι δικαιούχοι δεν θα είχαν εξασφαλίσει τα συγκεκριμένα μέτρα με τους ίδιους όρους στην αγορά και ότι, ως εκ τούτου, τα εν λόγω μέτρα παρείχαν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στους δικαιούχους.

(88) Συνεπώς, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4, τα οποία ελήφθησαν από το Δημόσιο το 2009, το 2010 και το 2011 παρείχαν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στους δικαιούχους.

7.1.3. *Στρέβλωση του ανταγωνισμού και συνέπειες στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών*

(89) Το πλεονέκτημα ενός επαγγελματικού ποδοσφαιρικού συλλόγου που αγωνίζεται στην πρώτη ή τη δεύτερη κατηγορία μπορεί να έχει επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι επαγγελματικοί σύλλογοι της πρώτης και της δεύτερης κατηγορίας αγωνίζονται για μια θέση στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, στην Ισπανία μέσω του ισπανικού Κυπέλλου («Copa del Rey») στο οποίο αγωνίζονται οι ομάδες της La Liga, της Segunda A και της Segunda B, με τον νικητή να συμμετέχει στο κύπελλο Europa League της UEFA (εκτός εάν πληροί τις προϋποθέσεις για συμμετοχή στο Champions League της UEFA). Κατά τον χρόνο λήψης των υπό εξέταση μέτρων, η Valencia CF συμμετείχε σε διεθνείς διοργανώσεις (στο Europa League των περιόδων 2008-2009 και 2009-2010), ενώ η Hercules CF ήταν επιλαχούσα της Segunda División για άνοδο στη La Liga και η Elche CF αγωνιζόταν στη Segunda División (κατά την περίοδο 2013-14 αγωνίστηκε στη La Liga). Η Hercules CF και η Elche CF συμμετείχαν επίσης στο Copa del Rey κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων 2 και 3. Επιπροσθέτως, οι επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι της πρώτης και της δεύτερης κατηγορίας δραστηριοποιούνται επίσης στις αγορές εμπορίας παράγωγων προϊόντων και τηλεοπτικών δικαιωμάτων. Τα δικαιώματα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, εμπορίας παράγωγων προϊόντων και χορηγίας αποτελούν πηγή εσόδων για τα οποία οι σύλλογοι ανταγωνίζονται άλλους συλλόγους εντός και εκτός της χώρας τους. Όσο περισσότερα κεφάλαια διαθέτουν οι σύλλογοι για την προσέλκυση των καλύτερων, κατά τον δυνατόν, παικτών, τόσο αυξάνεται η πιθανότητα επιτυχίας τους σε αθλητικές διοργανώσεις, οι οποίες υπόσχονται περισσότερα έσοδα από τις δραστηριότητες που έχουν αναφερθεί. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα υπό αξιολόγηση μέτρα είναι δυνατό να στρεβλώνουν ή να απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

7.1.4. *Συμπέρασμα όσον αφορά την ύπαρξη ενίσχυσης*

(90) Για τους προαναφερθέντες λόγους, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4 εμπεριέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υπέρ της Valencia CF (μέτρο 1 και 4), της Hercules CF (μέτρο 2) και της Elche CF (μέτρο 3).

7.2. **Ποσοτικός προσδιορισμός της ενίσχυσης**

(91) Η Επιτροπή θέσπισε τις γενικές αρχές για τον υπολογισμό του στοιχείου ενίσχυσης των εγγυήσεων στην ανακοίνωση για τις εγγυήσεις του 2008.

(92) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα υπό εξέταση μέτρα παρείχαν στους δικαιούχους τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους κατά τρόπο ώστε οι εν λόγω δικαιούχοι να μην βρεθούν αντιμέτωποι, σε αντίθεση με άλλους ανταγωνιστές που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες, με τις αρνητικές επιπτώσεις που θα επέσυραν υπό κανονικές συνθήκες τα οικονομικά αποτελέσματά τους.

(93) Σύμφωνα με το τμήμα 4.2 της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις του 2008, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για κάθε εγγύηση, το ποσό της ενίσχυσης ισούται με το στοιχείο επιδότησης της εγγύησης, δηλαδή το ποσό που προκύπτει από τη διαφορά

ανάμεσα, αφενός, στο επιτόκιο του δανείου που εφαρμόστηκε πραγματικά χάρη στην κρατική εγγύηση συν τα τέλη εγγύησης και, αφετέρου, στο επιτόκιο που θα είχε εφαρμοστεί για ένα δάνειο χωρίς την κρατική εγγύηση. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι λόγω του περιορισμένου αριθμού παρατηρήσεων για παρεμφερείς συναλλαγές στην αγορά, ένα τέτοιο κριτήριο αναφοράς δεν θα βοηθούσε ιδιαίτερα στη σύγκριση. Έτσι, η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει το σχετικό επιτόκιο αναφοράς ([26]), το οποίο ισούται με 1 000 μονάδες βάσης λόγω των δυσχερειών των τριών ποδοσφαιρικών συλλόγων και της πολύ χαμηλής αξίας των εξασφαλίσεων των δανείων, συν 124-149 μονάδες βάσης οι οποίες αποτελούσαν τα επιτόκια βάσης της Ισπανίας κατά τον χρόνο λήψης των μέτρων ενίσχυσης. Πράγματι, το κάθε δάνειο εξασφαλίστηκε με ασφάλεια επί των αποκτηθεισών μετοχών των συλλόγων. Ωστόσο, οι εν λόγω σύλλογοι αποτελούσαν προβληματικές επιχειρήσεις, δηλαδή ασκούσαν δραστηριότητες που ήταν ζημιογόνες και δεν υπήρχε αξιόπιστο σχέδιο βιωσιμότητας που να αποδεικνύει ότι οι εν λόγω δραστηριότητες θα μπορούσαν να αρχίσουν να αποφέρουν κέρδη για τους μετόχους τους. Κατά συνέπεια, οι ζημίες των συλλόγων ήταν ενσωματωμένες στην αξία των μετοχών τους, με αποτέλεσμα η αξία αυτών των μετοχών ως ασφάλεια των δανείων να είναι σχεδόν μηδενική. Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, το ποσό της ενίσχυσης στα υπό αξιολόγηση μέτρα ανερχόταν σε 20,381 εκατ. ευρώ στην περίπτωση της Valencia CF (19,193 εκατ. ευρώ δυνάμει του μέτρου 1 συν 1,188 εκατ. ευρώ δυνάμει του μέτρου 4), σε 6,143 εκατ. ευρώ στην περίπτωση της Hercules CF και σε 3,688 εκατ. ευρώ στην περίπτωση της Elche CF. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής ήταν οι εξής:

α) Για το μέτρο 1: το εφαρμοσθέν επιτόκιο του 6,5 % αφαιρείται από το ισχύον επιτόκιο της αγοράς που ανέρχεται σε 11,45 %, δηλαδή 1 000 μονάδες βάσης για τη Valencia CF συν 145 μονάδες βάσης ως βασικό επιτόκιο της Ισπανίας τον Νοέμβριο του 2009 ([27]). Το αποτέλεσμα πολλαπλασιάζεται επί το ποσό των 75 εκατ. ευρώ του δανείου και επί την πραγματική διάρκεια του δανείου που ήταν 5,17 έτη. Το τελικό αποτέλεσμα ισούται με 19,193 εκατ. ευρώ.

β) Για το μέτρο 2: το εφαρμοσθέν επιτόκιο του 4,41 % αφαιρείται από το ισχύον επιτόκιο της αγοράς που ανέρχεται σε 11,24 %, δηλαδή 1 000 μονάδες βάσης για την Hercules CF συν 124 μονάδες βάσης ως βασικό επιτόκιο της Ισπανίας τον Ιούλιο του 2010 ([28]). Το αποτέλεσμα πολλαπλασιάζεται επί το ποσό των 18 εκατ. ευρώ του δανείου και επί τη διάρκεια του δανείου που ήταν 5 έτη. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ίσο με 6,143 εκατ. ευρώ.

γ) Για το μέτρο 3: το εφαρμοσθέν επιτόκιο του 6,22 % αφαιρείται από το ισχύον επιτόκιο της αγοράς που ανέρχεται σε 11,49 %, δηλαδή 1 000 μονάδες βάσης για την Elche CF συν 149 μονάδες βάσης ως βασικό επιτόκιο της Ισπανίας τον Φεβρουάριο του 2011 ([28]). Το αποτέλεσμα πολλαπλασιάζεται επί το ποσό των 14 εκατ. ευρώ του δανείου και επί τη διάρκεια του δανείου που ήταν 5 έτη. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ίσο με 3,688 εκατ. ευρώ.

δ) Για το μέτρο 4: το εφαρμοσθέν επιτόκιο του 6,5 % αφαιρείται από το ισχύον επιτόκιο της αγοράς που ανέρχεται σε 11,45 %, δηλαδή 1 000 μονάδες βάσης για τη Valencia CF συν 145 μονάδες βάσης ως βασικό επιτόκιο της Ισπανίας τον Νοέμβριο του 2010 ([28]). Το αποτέλεσμα πολλαπλασιάζεται επί το ποσό των 6 εκατ. ευρώ του δανείου και επί το υπόλοιπο της πραγματικής διάρκειας του δανείου, που ήταν 4 έτη. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ίσο με 1,188 εκατ. ευρώ.

(94) Βάσει των ανωτέρω, το συνολικό στοιχείο ενίσχυσης των μέτρων 1, 2, 3 και 4 ανέρχεται σε 30,212 εκατ. ευρώ.

(95) Το Fundacion Valencia υποστηρίζει ότι, στην περίπτωση που κριθεί ότι η εν λόγω εγγύηση εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, οι περίοδοι αναστολής ή ακυρότητας της εγγύησης, λόγω των διαφόρων νομικών διαδικασιών που κινήθηκαν στην Ισπανία, πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή στην εκτίμησή της [βλέπε αιτιολογική σκέψη 46 στοιχείο η) ανωτέρω]. Η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτό αυτόν τον ισχυρισμό, καθώς δεν υπήρξε αμετάκλητη άρση της εγγύησης ούτε μεταγενέστερη αποπληρωμή του υποκείμενου δανείου πριν από την πώληση των μετοχών της Valencia CF· συνεπώς, το πλεονέκτημα που παρασχέθηκε μέσω της εγγύησης παρέμεινε σε ισχύ για ολόκληρο το διάστημα από τη χορήγηση της εγγύησης ως την άρση της εγγύησης μετά την πώληση των μετοχών της Valencia CF.

7.3. **Νομιμότητα της ενίσχυσης**

(96) Το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι ένα κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει ένα μέτρο ενίσχυσης πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση όσον αφορά την έγκριση του εν λόγω μέτρου. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα προσδιορισθέντα μέτρα ελήφθησαν κατά παράβαση των υποχρεώσεων κοινοποίησης και διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα 1, 2, 3 και 4 πληρούν τα κριτήρια για να χαρακτηριστούν παράνομες κρατικές ενισχύσεις.

([26]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).
([27]) Βλέπε http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf
([28]) Βλέπε υποσημείωση 27.

7.4. **Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης**

(97) Η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει αν τα προαναφερθέντα μέτρα ενίσχυσης μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά. Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ, εναπόκειται στο κράτος μέλος να επικαλεστεί πιθανούς λόγους συμβιβάσιμου και να αποδείξει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του εν λόγω συμβιβάσιμου ([29]).

(98) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ισπανία (ή οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος) δεν υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με το συμβιβάσιμο των μέτρων 2, 3 και 4 με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ ή με βάση άλλη αιτιολόγηση.

(99) Η Valencia CF υποστηρίζει επίσης ότι το μέτρο 1 είναι συμβατό με το προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο του 2009 για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης ([30]) («προσωρινό πλαίσιο του 2009») το οποίο θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών που αναδείχθηκαν με την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε τον Οκτώβριο του 2008. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δυσκολίες της Valencia CF είχαν ξεκινήσει πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση, ήδη από το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2007 (βλέπε πίνακα 1 ανωτέρω), ενώ το προσωρινό πλαίσιο του 2009 είχε ως στόχο να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προέκυψαν στο πλαίσιο της κρίσης. Πράγματι, σύμφωνα με το στοιχείο θ) του τμήματος 4.3.2 του προσωρινού πλαισίου, «η εγγύηση χορηγείται σε επιχειρήσεις οι οποίες δεν ήταν προβληματικές την 1η Ιουλίου 2008. Μπορεί να χορηγηθεί σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές κατά την ημερομηνία αυτή αλλά κατέστησαν προβληματικές στη συνέχεια συνεπεία της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης». Δεδομένου ότι η Valencia CF ήταν ήδη προβληματική από τον Ιούνιο του 2007, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προσωρινό πλαίσιο του 2009 δεν έχει εφαρμογή όσον αφορά τα μέτρα υπέρ της Valencia CF.

(100) Η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσο τα μέτρα ενίσχυσης μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ το οποίο προβλέπει ότι μια ενίσχυση μπορεί να προωθεί την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.

(101) Κατά την εξέταση της έννοιας της «ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων» στον τομέα του αθλητισμού, η Επιτροπή συνεκτιμά δεόντως τις διατάξεις του άρθρου 165 παράγραφος 1 και του άρθρου 165 παράγραφος 2 τελευταία περίπτωση της ΣΛΕΕ, στις οποίες προβλέπεται ότι η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.

(102) Στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η LFP υποστηρίζει ότι οι αθλητικές δραστηριότητες που ασκούν οι επαγγελματικοί αθλητικοί σύλλογοι εμπεριέχουν μια αδιαμφισβήτητη διάσταση δημόσιας υπηρεσίας, γεγονός που συνεπάγεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού σε αυτούς τους συλλόγους δεν πρέπει να εμποδίζει την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα εν λόγω μέτρα υποστήριζαν το επαγγελματικό ποδόσφαιρο και όχι τον ερασιτεχνικό αθλητισμό. Οι υπηρεσίες του επαγγελματικού ποδοσφαίρου υποστηρίζονται από τις δυνάμεις της αγοράς και, συνεπώς, το Δημόσιο δεν χρειάζεται να αναθέτει υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τις εν λόγω υπηρεσίες. Την ίδια στιγμή η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι υπηρεσίες της Valencia CF της είχαν ανατεθεί από τις ισπανικές αρχές κατά τρόπο συμβατό με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, δηλαδή με πράξη που να ορίζει με σαφήνεια τη δημόσια υπηρεσία, τη διάρκειά της ή τη σχετική αποζημίωση και τον τρόπο υπολογισμού της. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή δεν δέχεται ότι τα εν λόγω μέτρα υπέρ της Valencia CF μπορούν να είναι συμβατά δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

(103) Για την εκτίμηση μέτρων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή έχει εκδώσει σειρά κανονισμών, πλαισίων, κατευθυντήριων γραμμών και ανακοινώσεων σχετικά με τις μορφές ενισχύσεων και τους οριζόντιους ή τομεακούς σκοπούς για τους οποίους χορηγούνται ενισχύσεις.

(104) Δεδομένης της φύσης των επίμαχων μέτρων και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι εν λόγω ποδοσφαιρικοί σύλλογοι αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσχέρειες κατά τον χρόνο χορήγησης των ενισχύσεων και ότι οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των δυσχερειών, η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσον εφαρμόζονται τα κριτήρια που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές Δ&Α του 2004, καθώς οι τελευταίες ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο λήψης των υπό εξέταση μέτρων ενίσχυσης (το 2009, το 2010 και το 2011) και οι τρεις ποδοσφαιρικοί σύλλογοι μπορούν να χαρακτηριστούν ως προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. Ως προς αυτό, η Ισπανία εκτιμά ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι τα μέτρα 1 και 4 εμπεριείχαν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, η εν λόγω ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, και ιδίως υπό τη μορφή ενίσχυσης αναδιάρθρωσης κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004.

([29]) C-364/90, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, σκέψη 20.
([30]) ΕΕ C 83 της 7.4.2009, σ. 1.

(105) Όπως εξηγείται στη συνέχεια, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με τις κατευθυντήριες γραμμές Δ&Α του 2004, επειδή δεν πληρούν τις προϋποθέσεις και τις αρχές των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

7.4.1. *Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας*

(106) Σύμφωνα με το σημείο 34 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, η χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης πρέπει να εξαρτάται από την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή για όλες τις περιπτώσεις επιμέρους ενισχύσεων. Στο σημείο 35 διευκρινίζεται ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης, του οποίου η διάρκεια πρέπει να είναι όσο το δυνατόν βραχύτερη, πρέπει να επιτρέπει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και να βασίζεται σε ρεαλιστικές υποθέσεις όσον αφορά τις μελλοντικές συνθήκες λειτουργίας.

(107) Σύμφωνα με το σημείο 36 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, στο σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να περιγράφονται οι περιστάσεις που προκάλεσαν τις δυσχέρειες της επιχείρησης και να λαμβάνονται υπόψη η παρούσα κατάσταση, καθώς και οι μελλοντικές προοπτικές στην αγορά, με προβλέψεις που αντικατοπτρίζουν την αισιόδοξη, απαισιόδοξη και ενδιάμεση εκδοχή.

(108) Το σχέδιο πρέπει να προβλέπει μεταστροφή της επιχείρησης η οποία να της παρέχει τη δυνατότητα να καλύπτει, μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης, όλα της τα έξοδα, περιλαμβανομένων των αποσβέσεων και των χρηματοοικονομικών δαπανών. Η προσδοκώμενη απόδοση των κεφαλαίων πρέπει να είναι τέτοια ώστε η αναδιαρθρωμένη επιχείρηση να μπορεί να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό στην αγορά με τις δικές της δυνάμεις (σημείο 37).

(109) Στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Ισπανία υποστήριξε ότι η απόφαση λήψης του μέτρου 1 για το Fundacion Valencia βασίστηκε σε σχέδιο βιωσιμότητας του Μαΐου του 2009.

(110) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το σχέδιο βιωσιμότητας δεν περιλαμβάνει προβλέψεις που αντικατοπτρίζουν την αισιόδοξη, απαισιόδοξη και ενδιάμεση εκδοχή ούτε ανάλυση των κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην αναδιάρθρωση της Valencia CF, όπως, π.χ., οι επιπτώσεις των διαφόρων πιθανών θέσεων του συλλόγου στην τελική κατάταξη του πρωταθλήματος, οι μεταβολές των τιμών στην αγορά ακινήτων, στην αγορά των χορηγών ή στην αγορά των τηλεοπτικών δικαιωμάτων, οι δυνητικοί κίνδυνοι σε σχέση με τη δυνατότητα των οπαδών να πληρώνουν εισιτήρια διαρκείας ή απλά εισιτήρια, οι πιθανότητες τραυματισμού των παικτών, οι αλλαγές στη μεταγραφική αγορά κ.λπ.

(111) Επιπλέον, τα οικονομικά αποτελέσματα που προβλέπονταν στο σχέδιο βιωσιμότητας δεν ανέρχονταν σε επίπεδο που θα μπορούσε να θεωρηθεί επαρκές για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της Valencia CF. Πράγματι, όπως αποδεικνύεται στον πίνακα 6 ανωτέρω, το σχέδιο βιωσιμότητας του 2009 παρουσίαζε ζημίες εκμετάλλευσης έως το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2013, δηλαδή για τα τέσσερα έτη μετά τη χορήγηση της κρατικής εγγύησης του 2009. Επιπλέον, τα προβλεπόμενα κέρδη εκμετάλλευσης για τα οικονομικά έτη που έληξαν τον Ιούνιο του 2014 και τον Ιούνιο του 2015 αντιστοιχούσαν σε πολύ χαμηλά λειτουργικά περιθώρια, της τάξης του 1 % και του 4 % αντίστοιχα. Τέλος, όσον αφορά τα προβλεπόμενα κέρδη προ φόρων του συλλόγου έως το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2015, ισχύει η ίδια ανάλυση με τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανωτέρω, ενώ τα αξιοσημείωτα υψηλά αποτελέσματα των 50,5 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2011 και των 154,8 εκατ. ευρώ το έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2012 δεν είναι αντιπροσωπευτικά των οικονομικών επιδόσεων του συλλόγου, αλλά αποτελούν έκτακτα αποτελέσματα που προήλθαν από την πώληση οικοπέδων.

(112) Με βάση τα ανωτέρω, όσον αφορά την επιστροφή στη βιωσιμότητα, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι οι επιπτώσεις των διαφόρων μέτρων αναδιάρθρωσης δεν αποτέλεσαν αντικείμενο δέοντος ποσοτικού προσδιορισμού και ότι δεν προβλέπονται ικανοποιητικά επίπεδα βιωσιμότητας σε όλες τις εκδοχές των προβλέψεων. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο βιωσιμότητας, ακόμη και αν θεωρούνταν πραγματικό σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, δεν ήταν αρκετό για να συνδράμει τη Valencia CF στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς της μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

(113) Όσον αφορά την Hercules CF και την Elche CF, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υποβλήθηκε σχέδιο βιωσιμότητας για κανέναν από τους δύο συλλόγους, με αποτέλεσμα να μην ικανοποιείται ούτε στην περίπτωση των εν λόγω δύο συλλόγων το σημείο 34 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004.

7.4.2. *Αποτροπή αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού (αντισταθμιστικά μέτρα)*

(114) Σύμφωνα με το σημείο 38 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, πρέπει να ληφθούν αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλισθεί ότι θα ελαχιστοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο τα αποτελέσματα της ενίσχυσης που αλλοιώνουν τις συναλλαγές. Μεταξύ των πιθανών μέτρων περιλαμβάνονται η εκποίηση στοιχείων του ενεργητικού, η μείωση της παραγωγικής ικανότητας ή της παρουσίας στην αγορά και η μείωση των εμποδίων εισόδου στις συγκεκριμένες αγορές (σημείο 39).

(115) Από την άποψη αυτή, η πώληση στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται σε ζημιογόνες δραστηριότητες, η οποία είναι οπωσδήποτε απαραίτητη για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, δεν θεωρείται μείωση της παραγωγικής ικανότητας ή της παρουσίας στην αγορά για τους σκοπούς της αξιολόγησης των αντισταθμιστικών μέτρων (σημείο 40).

(116) Η Ισπανία προτείνει ως αντισταθμιστικά μέτρα για τη Valencia CF την πώληση των πιο πολύτιμων παικτών του συλλόγου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 41 ανωτέρω). Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι πωληθέντες ποδοσφαιριστές χρησιμοποιούνταν στη ζημιογόνο δραστηριότητα του συλλόγου, δηλαδή στη συμμετοχή σε αθλητικές διοργανώσεις, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω πωλήσεις θα προκαλούσαν μείωση της ικανότητας ή των επιδόσεων στους κερδοφόρους τομείς δραστηριότητας της Valencia. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η πώληση των προαναφερθέντων παικτών ήταν μάλλον αναγκαία ως μέτρο αναδιάρθρωσης για τη βιωσιμότητα της Valencia CF, όπως προκύπτει και από το σχέδιο βιωσιμότητας του συλλόγου του 2009. Πράγματι, οι πωλήσεις αυτές ήταν αναγκαίες για την ανάκαμψη του συλλόγου, μέσω της αύξησης των εσόδων και της μείωσης του υψηλού κόστους των ακριβοπληρωμένων παικτών. Ακόμη και αν οι πωλήσεις αυτές λειτουργήσουν τελικώς υπέρ κάποιου ανταγωνιστή, πρωταρχικός σκοπός τους ήταν να συμβάλουν στην ανάκαμψη της Valencia. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνεπάγονται οφέλη για τους ανταγωνιστές της Valencia CF.

(117) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερομένων, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα που προτείνει η Ισπανία δεν είναι επαρκή σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές Δ&Α του 2004 προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα ελαχιστοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης υπέρ της Valencia CF που αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών.

(118) Όσον αφορά την Hercules CF και την Elche CF, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν προτάθηκαν αντισταθμιστικά μέτρα για κανέναν από τους δύο συλλόγους, με αποτέλεσμα να μην ικανοποιείται ούτε στην περίπτωση των εν λόγω δύο συλλόγων το σημείο 38 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004.

7.4.3. *Ενίσχυση περιοριζόμενη στο ελάχιστο (ίδια συνεισφορά)*

(119) Σύμφωνα με το σημείο 43 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, για να περιορίζεται το ποσό της ενίσχυσης στο απολύτως ελάχιστο των εξόδων αναδιάρθρωσης που απαιτούνται, οι δικαιούχοι πρέπει να συμβάλλουν σημαντικά στην αναδιάρθρωση με δικούς τους πόρους. Η συνεισφορά αυτή δύναται να περιλαμβάνει την πώληση στοιχείων ενεργητικού που δεν είναι απαραίτητα για την επιβίωση της επιχείρησης ή εξωτερική χρηματοδότηση υπό τους όρους της αγοράς.

(120) Η ίδια συνεισφορά πρέπει να είναι πραγματική, δηλαδή ουσιαστική, αποκλείοντας όλα τα μελλοντικά προσδοκώμενα κέρδη όπως οι ταμειακές εισροές (σημείο 43 των κατευθυντήριων γραμμών για τη Δ&Α του 2004). Εγγενώς, η ίδια συνεισφορά δεν πρέπει να περιέχει κανένα πρόσθετο στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις όπως η Valencia CF ([31]), η Επιτροπή συνήθως θεωρεί ικανοποιητική τη συνεισφορά τουλάχιστον κατά 50 % στα έξοδα αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιστάσεις και σε περιπτώσεις ιδιαίτερης δυσκολίας, η Επιτροπή μπορεί να δέχεται χαμηλότερη συμμετοχή (σημείο 44 των κατευθυντήριων γραμμών για τη Δ&Α του 2004).

(121) Σε σχέση με το συνολικό ποσό των 92,4 εκατ. ευρώ της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Valencia CF το 2009, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως το κόστος αναδιάρθρωσής της, η Ισπανία προτείνει να θεωρηθούν ως ίδια συνεισφορά οι ιδιωτικές συμμετοχές στην εν λόγω αύξηση, οι οποίες ανήλθαν σε 18,8 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εν λόγω ιδιωτικές συμμετοχές αντιστοιχούσαν στο 20 % του συνολικού κόστους αναδιάρθρωσης. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ιδιωτικές συμμετοχές στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Valencia CF το 2009 δεν είναι επαρκείς ώστε να γίνουν δεκτές ως ίδια συνεισφορά.

(122) Όσον αφορά την Hercules CF και την Elche CF, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα μέτρα 2 και 3 αποτελούσαν τη μοναδική οικονομική πηγή των αντίστοιχων εισφορών κεφαλαίου στους εν λόγω συλλόγους, πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπήρχε καμία ιδιωτική συμμετοχή στα μέτρα αυτά.

(123) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του σημείου 43 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004.

([31]) Σύμφωνα με τη *σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων* (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36), η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ. Επίσης, τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην προκειμένη περίπτωση, στις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν από τη λήψη των μέτρων 1 και 2, η Valencia CF είχε ετήσιο κύκλο εργασιών 99,4 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2008 και 82,4 εκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Ιούνιο του 2009. Συνεπώς, η Valencia CF υπερέβη ένα από τα ελάχιστα όρια κάτω από τα οποία μια επιχείρηση θεωρείται ΜΜΕ.

7.4.4. *Η αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης*

(124) Τέλος, η ενίσχυση πρέπει να συνάδει με τις διατάξεις του σημείου 72 των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004, στο οποίο προβλέπεται ότι επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και αναδιάρθρωσης κατά τα τελευταία δέκα έτη δεν είναι επιλέξιμη για ενισχύσεις διάσωσης ή αναδιάρθρωσης (αρχή της «εφάπαξ ενίσχυσης»). Όσον αφορά τη Valencia CF, η οποία επωφελήθηκε από τα μέτρα 1 και 4, η Ισπανία υποστηρίζει ότι το μέτρο 4 αποτελεί απλώς αύξηση της υφιστάμενης εγγύησης κατά 6 εκατ. ευρώ, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί νέα εγγύηση και, συνεπώς, νέα κρατική ενίσχυση προς τη Valencia CF. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προαναφερόμενη αύξηση —χορηγηθείσα το 2010 — της υφιστάμενης κρατικής εγγύησης του 2009 δεν είχε προβλεφθεί ούτε προγραμματιστεί εξαρχής, όταν χορηγήθηκε η κρατική εγγύηση του 2009, αλλά είχε ειδικό (ad hoc) χαρακτήρα καθώς χορηγήθηκε για να καλύψει την απρόβλεπτη αθέτηση πληρωμής τόκων της 26ης Αυγούστου 2010 του εγγυημένου δανείου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 10 ανωτέρω). Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο 4 συνιστά νέα κρατική εγγύηση υπέρ της Valencia CF και διαχωρίζεται από το μέτρο 1. Δεδομένου ότι η Valencia CF επωφελήθηκε δύο φορές από ενίσχυση αναδιάρθρωσης μέσα σε διάστημα 10 ετών, το 2009 και το 2010, δηλαδή όταν έλαβε την κρατική εγγύηση του 2009 και την αύξηση της προηγούμενης (2009) εγγύησης το 2010, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν τηρήθηκε η αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης σε σχέση με το μέτρο 4, που χορηγήθηκε υπέρ της Valencia CF.

7.5. **Συμπέρασμα**

(125) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κρατική εγγύηση του 2009 και η αύξησή της το 2010 υπέρ της Valencia CF, η κρατική εγγύηση του 2011 υπέρ της Hercules CF και η κρατική εγγύηση του 2011 υπέρ της Elche CF χορηγήθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι τα μέτρα δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών Δ&Α του 2004. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις δεν είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά.

7.6. **Ανάκτηση ποσών**

(126) Σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή είναι αρμόδια να αποφασίσει κατά πόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να καταργήσει ή να τροποποιήσει ενίσχυση εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά ([32]). Από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η υποχρέωση για το κράτος μέλος να καταργήσει ενίσχυση την οποία η Επιτροπή θεωρεί ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά αποσκοπεί στην επαναφορά στην προτέρα κατάσταση ([33]). Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο εν λόγω στόχος επιτυγχάνεται εφόσον ο δικαιούχος επιστρέψει τα ποσά που χορηγήθηκαν ως παράνομη ενίσχυση, χάνοντας με τον τρόπο αυτό το πλεονέκτημα που απολάμβανε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του, και επανέρχονται τα πράγματα στην προ της καταβολής της ενίσχυσης κατάσταση ([34]).

(127) Σύμφωνα με τη νομολογία, το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ([35]) όρισε ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο […]».

(128) Επομένως, δεδομένου ότι τα εν λόγω μέτρα δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ και θεωρούνται, συνεπώς, παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις, θα πρέπει να ανακτηθούν προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που υπήρχε στην αγορά πριν από τη χορήγησή τους. Η ανάκτηση θα πρέπει να έχει ως σημείο εκκίνησης τη χρονική στιγμή κατά την οποία χορηγήθηκε το πλεονέκτημα στον δικαιούχο, δηλαδή τη στιγμή που τέθηκαν στη διάθεσή του οι ενισχύσεις, και τα προς ανάκτηση ποσά επιβαρύνονται με τόκο έως την πραγματική ανάκτηση της ενίσχυσης.

(129) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Valencia CF διατείνεται (βλέπε αιτιολογική σκέψη 41 ανωτέρω) ότι, εφόσον η ιδιοκτησία της Valencia CF μεταβιβάστηκε στο πλαίσιο ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, το στοιχείο της ενίσχυσης (αν υπάρχει) αντικατοπτρίζεται στην αγοραία τιμή και περιλαμβάνεται στην τιμή αγοράς, γεγονός που συνεπάγεται ότι ο πωλητής των μετοχών είναι εκείνος που επωφελείται από την ενίσχυση. Κατά τη Valencia CF, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην κρατική εγγύηση θα έπρεπε να επιστραφεί από το Fundacion Valencia που πραγματοποίησε την πώληση.

(130) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 48 ανωτέρω, εφόσον ο σύλλογος επωφελήθηκε τελικώς από τα μέτρα 1 και 4 με την πώληση του 2014, η ενίσχυση μεταβιβάστηκε επίσης στον νέο ιδιοκτήτη της Valencia CF.

([32]) Βλέπε υπόθεση C-70/72 Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1973, σ. 00813, σκέψη 13.
([33]) Βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 75.
([34]) Βλέπε απόφαση C-75/97 Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-030671, σκέψεις 64-65.
([35]) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

(131) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Elche CF και η Hercules CF υπόκεινται επί του παρόντος σε συλλογικές διαδικασίες αφερεγγυότητας (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 18 και 20 ανωτέρω). Σύμφωνα με πάγια νομολογία, το γεγονός ότι ένας δικαιούχος έχει κηρυχθεί αφερέγγυος ή υπόκειται σε διαδικασίες πτώχευσης δεν έχει καμία επίπτωση στην υποχρέωσή του να επιστρέψει παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις ([36]).

8. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(132) Η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η Ισπανία χορήγησε παράνομα ενισχύσεις ύψους 30,212 εκατ. ευρώ κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό τη μορφή:

α) της κρατικής εγγύησης του 2009 η οποία χορηγήθηκε από το IVF για την αγορά μετοχών της Valencia CF·

β) της κρατικής εγγύησης του 2010 η οποία χορηγήθηκε από το IVF για την αγορά μετοχών της Hercules CF·

γ) της κρατικής εγγύησης του 2011 η οποία χορηγήθηκε από το IVF για την αγορά μετοχών της Elche CF· και

δ) της αύξησης της κρατικής εγγύησης του 2009 η οποία χορηγήθηκε το 2010 από το IVF προκειμένου να καλυφθεί αύξηση του υφιστάμενου δανείου του 2009 για την αγορά μετοχών της Valencia CF.

(133) Η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η Ισπανία δεν χορήγησε νέα ενίσχυση το 2013 με την καταβολή 4,9 εκατ. ευρώ από τις κρατικές εγγυήσεις που είχαν χορηγηθεί από το IVF υπέρ της Valencia CF.

(134) Οι ενισχύσεις δεν είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά, καθώς δεν μπορούν να εγκριθούν ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης ή ως άλλο είδος ενίσχυσης.

(135) Τα ποσά που πρέπει να ανακτηθούν είναι 20,381 εκατ. ευρώ από τη Valencia CF, 6,143 εκατ. ευρώ από την Hercules CF και 3,688 εκατ. ευρώ από την Elche CF,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα ακόλουθα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση, η οποία χορηγήθηκε παράνομα από την Ισπανία, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν είναι συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά.

Μέτρο 1

Η κρατική εγγύηση που παρείχε το IVF στις 5 Νοεμβρίου 2009 για τραπεζικό δάνειο το οποίο χορηγήθηκε στο Fundación Valencia με σκοπό την εγγραφή για αγορά μετοχών της Valencia CF, στο πλαίσιο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Valencia CF, ύψους 19,193 εκατ. ευρώ.

Μέτρο 2

Η κρατική εγγύηση που παρείχε το IVF στις 26 Ιουλίου 2010 για τραπεζικό δάνειο το οποίο χορηγήθηκε στο Fundación Hercules με σκοπό την εγγραφή για αγορά μετοχών της Hercules CF, στο πλαίσιο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Hercules CF, ύψους 6,143 εκατ. ευρώ.

Μέτρο 3

Η κρατική εγγύηση που παρείχε το IVF στις 17 Φεβρουαρίου 2011 για δύο τραπεζικά δάνεια τα οποία χορηγήθηκαν στο Fundación Elche με σκοπό την εγγραφή για αγορά μετοχών της Elche CF, στο πλαίσιο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Hercules CF, ύψους 3,688 εκατ. ευρώ.

Μέτρο 4

Η αύξηση ύψους 1,188 εκατ. ευρώ που χορήγησε το IVF στις 10 Νοεμβρίου 2010 στο Fundación Valencia για την πληρωμή οφειλόμενων κεφαλαίων, τόκων και δαπανών του εγγυημένου δανείου στο πλαίσιο του μέτρου 1.

([36]) Υπόθεση C-42/93, Ισπανία κατά Επιτροπής («Merco»), Συλλογή 1994, σ. I-4175.

Άρθρο 2

1. Η Ισπανία ανακτά τις ασυμβίβαστες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν και αναφέρονται στο άρθρο 1 από τη Valencia CF για τα μέτρα 1 και 4, την Hercules CF για το μέτρο 2 και την Elche CF για το μέτρο 3.

2. Επί των ποσών των ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν οφείλονται τόκοι από την ημερομηνία που τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ([37]) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 271/2008 της Επιτροπής ([38]), ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

4. Η Ισπανία ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Η ανάκτηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 είναι άμεση και πραγματική.

2. Η Ισπανία εξασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 4

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ισπανία υποβάλλει στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το συνολικό ποσό (αρχικό κεφάλαιο και τόκοι ανάκτησης) που θα πρέπει να ανακτηθεί από τον αποδέκτη·

β) αναλυτική περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει και αυτών που προτίθεται να λάβει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·

γ) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί εντολή στους δικαιούχους να επιστρέψουν την ενίσχυση.

2. Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης μέχρι την πλήρη ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1. Υποβάλλει άμεσα, μετά από απλή αίτηση της Επιτροπής, κάθε πληροφορία σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει και αυτά που προτίθεται να λάβει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τον δικαιούχο.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 4ης Ιουλίου 2016

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

([37]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

([38]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 271/2008 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 82 της 25.3.2008, σ. 1).